

HASAN BAYAR

OKUL MÜDÜRÜ

Felsefe ve Eğitim ilişkisi:

Düşüncenin Tohumları ve Bilginin Meyveleri

Felsefe ve eğitim, insanlık tarihi boyunca birbirini derinden etkilemiş, adeta madalyonun iki yüzü gibi ayrılmaz bir ilişki içinde olmuştur. Felsefe, varoluşun, bilginin, değerlerin ve ahlakın temel sorularını sorgularken, eğitim bu sorgulamaların ışığında bireylerin düşünce dünyalarını şekillendirme, onlara bilgi ve beceriler kazandırma ve onları topluma hazırlama amacını taşır. Bu nedenle, felsefenin eğitime sunduğu derinlik ve eğitimin felsefi temelleri, sağlıklı ve nitelikli bir eğitim anlayışı için vazgeçilmezdir.

Felsefenin eğitime katkılan çok boyutludur. Öncelikle, felsefe eleştirel düşünme becerisinin temelini oluşturur. Felsefi sorgulama, dogmatik kabullerin ötesine geçmeyi, farklı perspektifleri değerlendirmeyi ve argümanları mantıksal bir çerçevede analiz etmeyi teşvik eder. Eğitimde felsefi yaklaşımların benimsenmesi, öğrencilerin sadece bilgiyi ezberlemek yerine, onu anlamlandırma-larına, sorgulamalarına ve kendi özgün fikirlerini geliştirmelerine olanak tanır.

Bu sayede, pasif bilgi alıcıları yerine aktif öğrenen, problem çözme yeteneği gelişmiş ve dünyaya eleştirel bir gözle bakan bireyler yetişir.

İkinci olarak, felsefe değerler eğitiminin önemli bir kaynağıdır. Etik felsefe, doğru ve yanlışın ne olduğu, adalet, eşitlik, özgürlük gibi temel değerler üzerine derinlemesine düşünmeyi sağlar. Eğitim sürecinde bu felsefi tartışmalara yer vermek, öğrencilerin ahlaki muhakeme yeteneklerini geliştirmelerine, farklı değer sistemlerini anlamalarına ve kendi değerlerini bilinçli bir şekilde oluşturmalarına yardımcı olur. Bu, sadece bireysel ahlak anlayışının gelişimi için değil, aynı zamanda demokratik ve etik değerlere saygılı bir toplumun inşası için de hayati önem taşır. Üçüncü olarak, felsefe bilgi teorisi (epistemoloji) aracılığıyla bilginin doğası, kaynağı, geçerliliği ve sınırları üzerine düşünmeyi sağlar. Eğitimde farklı bilgi edinme yollarının ve bilgi türlerinin tartışılması, öğrencilerin bilgiye olan yaklaşımlarını bilinçlendirmelerine ve bilgiye eleştirel bir gözle bakmalarına yardımcı olur. Bu, özellikle bilgi kirliliğinin yoğun olduğu günümüzde, doğru ve güvenilir bilgiyi ayırt etme becerisi kazandırmak açısından büyük önem taşır.

Dördüncü olarak, felsefe eğitimin amaçlarını ve yöntemlerini sorgulamamıza olanak tanır.

Farklı felsefi akımlar (idealizm, realizm, pragmatizm, varoluşçuluk vb.) eğitime farklı amaçlar yüklemiş ve farklı pedagojik yaklaşımları savunmuşlardır. Örneğin, idealizm bireyin zihinsel ve ruhsal gelişimini öncelerken, pragmatizm öğrenmenin deneyim yoluyla gerçekleştiğini vurgular. Bu farklı felsefi perspektifleri anlamak, eğitimcilerin kendi pedagojik yaklaşımlarını bilinçli bir şekilde oluşturmalarına ve eğitimin temel amaçları üzerine düşünmelerine yardımcı olur.

Sonuç olarak, felsefe ve eğitim arasındaki ilişki, düşüncenin tohumlarının atıldığı ve bilginin meyvelerinin yetiştiği verimli bir toprağa benzetilebilir. Felsefe, eğitime derinlik, eleştirel bakışı açısı, değerler bilinci ve amaçsal bir çerçeve sunarken, eğitim de felsefi düşüncelerin hayata geçirilmesine ve yaygınlaşmasına olanak tanır. Bu nedenle, nitelikli bir eğitim sistemi inşa etmek ve düşünen, sorgulayan, etik değerlere sahip bireyler yetiştirmek için felsefenin eğitimdeki rolünü göz ardı etmek mümkün değildir. Eğitimcilerin ve politika yapıcıların bu derin ilişkiyi anlaması ve eğitim programlarını felsefi bir bakış açısıyla şekillendirmesi, geleceğin daha bilinçli ve donanımlı nesillerinin yetişmesine katkı sağlayacaktır.

Felsefe öğretmenimiz Gülhatun Canpolat ve siz değerli öğrencilerimizin katkı ve çabalarıyla geleneksel hale gelmiş felsefe dergimiz bu öğretim yılında film ve kitap eleştirisi içerecek şekilde yayınlanıyor.

Keyifli okumalar

Y

aşamın saf değerleri gitti

Yaşamımdan

Bir hörgüç her şey artık

Ceketimin altında

Uğurluyorum bütün eski Merhaba ları

Dokunuş isterdi yürek taşırken yükü

Söz yumağı olsun isterdi yanağını okşayan

Kalmadı geriye getirilecek bir şey

Ha varmış

Ha yokmuş dedik bundan sonra nasipte

Gökten melekler indi bekledi başımı

Böyle böyle öğrendim sabrı

Titrek bir mum oldum yeri geldi dibime ışık vermeyen

Şimdi pencerede sulu sepken yağış

Vakit akıyor gözlerimden

Sokakta köpek sesleri

Aklım rasathane

Her harf yıldız ötesi

İfadesiz anlatmaya yetmiyor

Duyguları

Bir algoritmamda yok artık

Nerden nasıl çıkacağımı gösteren

Sarsıntılar sayısını bilmediğim

Kaygan zeminde kopan yaygarayı duyuyorum

“ insan ne ile yaşar “ demişti Tostloy

Yaşamın anlamı olmadan nefes almak neye yarar

Dokumuyorsan pamuk ipliğinden cümleleri

Koymuyorsan içine şekeri

Kelam neye yarar...

Umutu saklamışlar yedi kat yerin dibine

Ah Sabırsız pandora..

Her güzellik şimdi bir peçenin gerisinde..

Gülce

Merhaba

Felsefe Tutkunları!

Prometheus'un bilinen hikâyesi, ateşi Tanrılardan çalarak insanlara vermesidir. Yunan mitolojisinde ateş, bilgi, teknoloji ve medeniyetin sembolü olarak kabul edilir.

Böyle başladı kadim çağlardan insanlığın macerası. Prometheus'un ateşinden nasibini alan insan aklına uymayanı sordu, sorguladı, bilmek istedi; kendince anlam arayışına girdi. Bazen felsefe bazen bilim bazen de sanat ile dile getirdi aklındakini. Çağlar boyunca iç içe geçti felsefe bilim ve sanat. Her alan zamanla kendi payını aldı hayattan. "Nasıl?" dedi bilim. "Nedir?" dedi felsefe. Sorularla hayatı anlamlandırma serüveni başladı. Güzel nedir? İnsan nedir? Hayatın anlamı nedir? Sordukça sordu insan her soru yeni bir soruyu araladı. Bazen bu soruların cevabını notaya döker veya bir heykel de can buldurur. Duyguları canlandırır ve insanoğlu sanattan vazgeçmez tam tersine yeri gelir düşüncelerini, tepkisini, coşkusunu sanat yapıtı ile ortaya koyar. Felsefe de tarihsel süreç içerisinde kendi dilinde ince ince bir sorgu içinde düşünceleri, kavramları ele alır

Sizin de bir filmi izlerken ya da bir kitabın sayfalarında kaybolurken aklınıza takılan sorular oldu mu? "Bu karakter neden böyle davrandı?", "Bu hikâye bize hangi mesajı vermek istiyor?" ya da "Gerçekten özgür müyüz?" gibi sorular aslında sadece merak değil, felsefenin ta kendisi. Ve biz dergimizde, hepimizin aklında dolaşan ama belki de yeterince konuşulmayan bu sorulara yanıt aramaya çalıştık felsefe dilinde.

Bazen bir sorunun içinde kaybolduk bazen bir soru başka bir soruyu çağırıyordu. Felsefenin aslı da soru sormak değil mi zaten.

Sanat eserleri insan da sadece beğeni duygusunu uyandırmak haz almak için var? Yoksa bize hayat, özgürlük, ahlak ve gerçeklik hakkında derin mesajlar mı fısıldarlar? Kimi zaman bir romanın satır aralarında, kimi zaman ise bir film sahnesinin gölgesinde bizi sarsan fikirler saklıdır.

Felsefe yalnızca kitaplarda ve filmlerde karşımıza çıkmaz. Günlük hayatımızda verdiğimiz kararlar, başkalarıyla kurduğumuz ilişkiler, hatta kendimizi tanıma sürecimiz bile birer felsefi yolculuktur. Psikoloji ve felsefe arasındaki ilişkiyi düşündüğümüzde, insan zihninin derinliklerine inmeden yaşamın anlamını sorgulamak mümkün mü? Hayatın akışı içinde farkına varmadan yaptığımız seçimler, aslında yaşam felsefemizin birer yansıması olabilir mi? Bizler sadece felsefenin yalnızca soyut kavramlarını değil, aynı zamanda kendi hayatımızla iç içe olduğunu keşfetmeye çalıştık.

***O zaman düşünmeye, sorgulamaya ve keşfetmeye hazır mısınız?
Şimdi sayfaları çevir ve kendini fikirlerin dünyasına bırak!***

Keyifli okumalar!

Gülhatun Canpolat

Felsefe Öğretmeni

Bilgi ve

Gerçeklik Üzerine Bir Düşünce

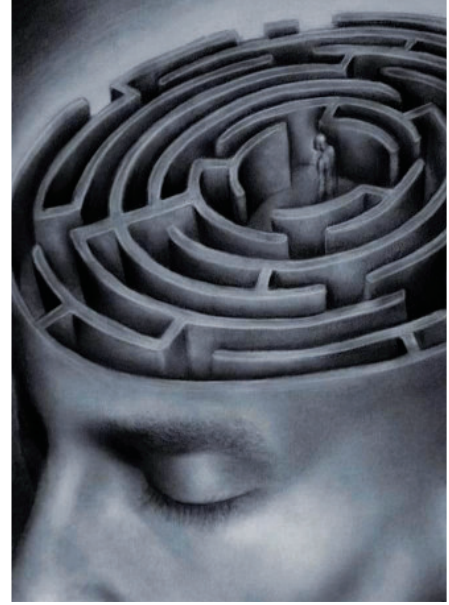
**Bilgi nedir? Hepimiz bilgiye sahip olduğumuzu söyle-
riz fakat bu bilgi ne kadar doğrudur?** İnsan, dünyayı anlamak
için aklını ve duyularını kullanır. Ancak duyularımız bazen bizi ya-
nıltabilir. **Bir çubuğu suyun içine koyduğumuzda kırılmış gibi
görünmesi, aslında bir illüzyondur. Bu durumda, gözümüze
mi inanmalıyız yoksa aklımıza mı?**

Filozoflar, bilgiye ulaşmanın yollarını tartışmıştır. Platon,
gerçek bilginin duyularla değil, akıl yoluyla elde edilebileceğini
söylemiştir. Ona göre, duyular dünyası geçicidir ve yanıltıcıdır.
Gerçek bilgi, “*idea*”lar dünyasında bulunur. Hatta Platon “*Bilmek
hatırlamaktır.*” diyerek bilgiye doğuştan sahip olduğumuzu bile
dile getirmiştir. Diğer bir yandan, John Locke daha farklı bir gö-
rüş ortaya koymuş ve duyuların bilgiye ulaşmada önemli bir yer
tuttuğunu savunmuştur. Ona göre, dünya hakkında edindiğimiz
bilgiler, deneyimlerimize ve gözlemlerimize dayanır.

Bugün, bilgiye ulaşmak için bilimsel yöntemleri kullanıyo-
ruz. Deney, gözlem ve mantıksal çıkarımlar, bizi gerçeğe yak-
laştıran araçlar haline geldi. Ancak yine de bir soru akıllarda
kalır: **Bilgimiz kesin midir?** Modern filozoflardan Karl Popper,
bir bilginin doğruluğundan tam anlamıyla emin olamayacağımızı
ancak onu çürütmeye çalışarak güvenilirliğini artırabileceğimizi
savunur.

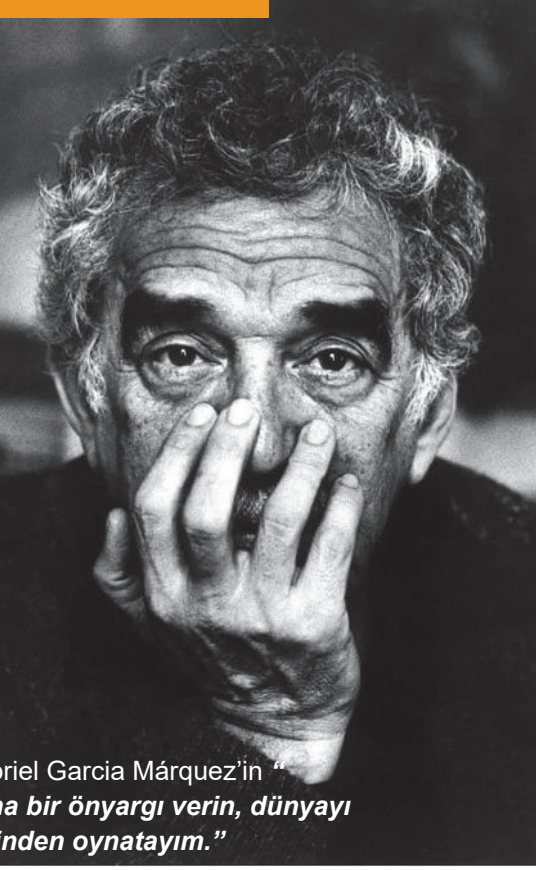
“*İnsan gereği bilmek ister*” diye ifade eder büyük filozof
Aristoteles Metafizik kitabında bilgi arayışının, insanın doğasına
işlediğine katılmamak elde değil. Ancak bu arayış, bize sadece
dünya hakkında değil, kendimiz hakkında da bir şeyler öğretir.
Bilgi, yalnızca nesnel gerçekliklerin değil, aynı zamanda insanın
sınırlarının da farkına varmasını sağlar. Çünkü bilmek, bir yan-
dan anlamayı bir yandan da anlamadıklarımızın farkına varmayı
içerir.

**Belki de asıl felsefi soru şudur: Gerçekliği tamamen
anlamak mümkün müdür, yoksa gerçeklik bir arayışın ken-
disi midir?**

Bilgi, yalnızca
nesnel
gerçekliklerin
değil, aynı
zamanda insanın
sınırlarının da
farkına varmasını
sağlar

Buğlem Ela Yeşerirolu

Gabriel Garcia Márquez'in "
**Bana bir önyargı verin, dünyayı
yerinden oynatayım.**"

Kırmızı Pazartesi, işleneceğini herkesin bildiği ama kimsenin engel olmadığı bir cinayetin öyküsüdür. Kırmızı Pazartesi yalnızca bir cinayetin arka planını değil aynı zamanda bir halkın ortak davranış biçimlerinin olumsuz portresini de çizmektedir. **Bir toplumun bireyleri neden aynı yargı üzerinde toplanır? Toplumdaki her ortak yargı doğru yargı mıdır?**

Özetle olaydan bahsetmek gerekirse; kasabaya gelen genç ve zengin Bayardo San Roman, Angela Vicario ile evlenmek ister. Bayardo, Angela onunla evlenmeyi istemese de kızın ailesiyle bu konuda anlaşır. Gösterişli bir düğün yaparlar. Ancak düğün gecesinde Angela'nın bakire olmadığı ortaya çıkar ve babasının evine geri götürülür. Bunu öğrenen Angela'nın ikiz erkek kardeşleri Pedro ve Pablo namuslarını temizlemeyi kafalarına koyarlar. Angela'ya bunu yapanın kim olduğunu öğrenmek için Angela'ya sorarlar. Angela Santiago Nasar'ın adını verir. Santiago, ikizlerin çocukluk arkadaşıdır. İkiz kardeşler Santiago'yu öldürme konusunda kararlılırlar. Pedro ve Pablo o andan itibaren uğradıkları her yerde ve karşılaştıkları herkese Santiago'yu öldüreceklerini söylerler. Bazıları onlara inanmazken bazıları hak verir, bazılarıysa onları vazgeçirmeye çalışır. Nitekim rastlantılar üst üste gelerek olay nihai sonuca ulaşır. Santiago evinin kapısında herkesin gözü önünde canice katledilir. Bu öyküde benim ele aldığım 2 temel çatışma var. Bunlardan biri halkın neden Santiago'nun öldürüleceğini bildikleri hâlde haber verme

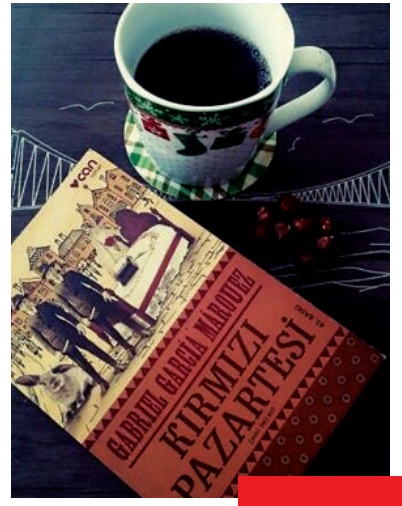
gereksiniminde bulunmadığıdır, bunun basit bir yanıtı vardır: Halkın her bir bireyi ,kendilerini ilgilendirmeyen durumlarda tabiri caizse bir olayda işin ucu onlara dokunmuyorsa köşelerine çekilir ve olayların seyrini izler. O olaydan sonra ise kimisi pişmanlık duyarken kimisi de bu olaydan da sıyrılmanın verdiği mutluluğu yaşar. **Bir birey nasıl bu kadar vicdansız, umursamaz olabilir?**

Bu çatışmalardan biri de toplumun tabiri caizse dayattığı baskıcı tutumlar karşısında

-bu cinsiyete göre değişebilir- kişinin çaresiz kalmasıdır. **Bu bağlamda hikayede ikiz kardeşlerde de görüldüğü gibi "insanlar ne der?"** düşüncesiyle suçlu olduğu kesin bile olmayan bir kişiyi toplumun söylemlerini önemsedikleri için öldürmeleri en bariz örnek. Aslında ikiz kardeşlerin de buradaki mantalite yapısı eksik kalıyor. Bu yargımı kız kardeşlerinin istemediği biriyle evlendirilmesi ne ses çıkarmamalarına dayanarak söylüyorum. **Mesela ikiz kardeşler, bu konu toplumda yayılsa en az namus olayında olduğu gibi bu konuda da toplum açısından olumsuz söylemlere maruz kalacaklarını neden düşünmediler?** İşlerine gelmedi de ondan ,erkek egemen bir toplum yapısı olduğu için. Bunların yanı sıra adeta cinayeti işlemekten bir şekilde kurtulmak için yapmadıkları şey kalmamıştır. Özetle ikiz kardeşler de Santiago' da toplumdan kaynaklı olan yargıların, düşüncelerin kurbanı olmuştur. **Toplumun bizlere aktardığı her yargıya doğru, faydalı demek mümkün müdür?**

Önüne geçilmeyen tesadüflerin neticesinde daha ne olup bittiği anlaşılmadan Santiago öldürülüyor. **Peki neden? Bu sadece bir namus cinayeti midir? Suçluluğundan kesin olarak emin olunulmayan bir kişinin bu denli canice katledilmesi adalet midir? Yoksa bu cinayet toplumun ön yargıları ve kalıplaşmış değer yargılarının sonucunda mı işlenmiş bir cinayettir?**

Bu kısa öykünün temelinde bir cinayet olayı anlatılsa da özünde toplumsal değerlerin bireyler üzerindeki baskısı, toplumun kadına ve erkeğe olan bakış açısı, suç ve namus kavramı ve önyargının yarattığı yıkımın üzerinde durularak toplumsal bir çözümleme de anlatılmıştır. Bunların en temel sebebi toplumun bireye yine tabiri caizse dayattığı yargılardan geçer. **Toplumlar neden kalıplaşmış düşünceleriyle çıkmaz bir yol açar, buna gerek var mıdır? Toplumların uyguladığı her eylem insanlığa varlığına katkıda bulunur mu, faydalı olur mu?** Asıl sorgulanması gereken işte budur.

Düşünceler

*Kimi; durup dururken
çakıverir, yakar, aydınlatır
Kimi; parlarken söner,
iz bile bırakmaz
Kimi; çalışıp çabalarsın,
bağırıp çağırırsın
bir tülü gelmek bilmez.
Kimi, kovsan gitmez.*

Nermi Uygur

“Düşüncelerimiz mi
bizi
yönetir
biz mi onları
yönetiriz?”

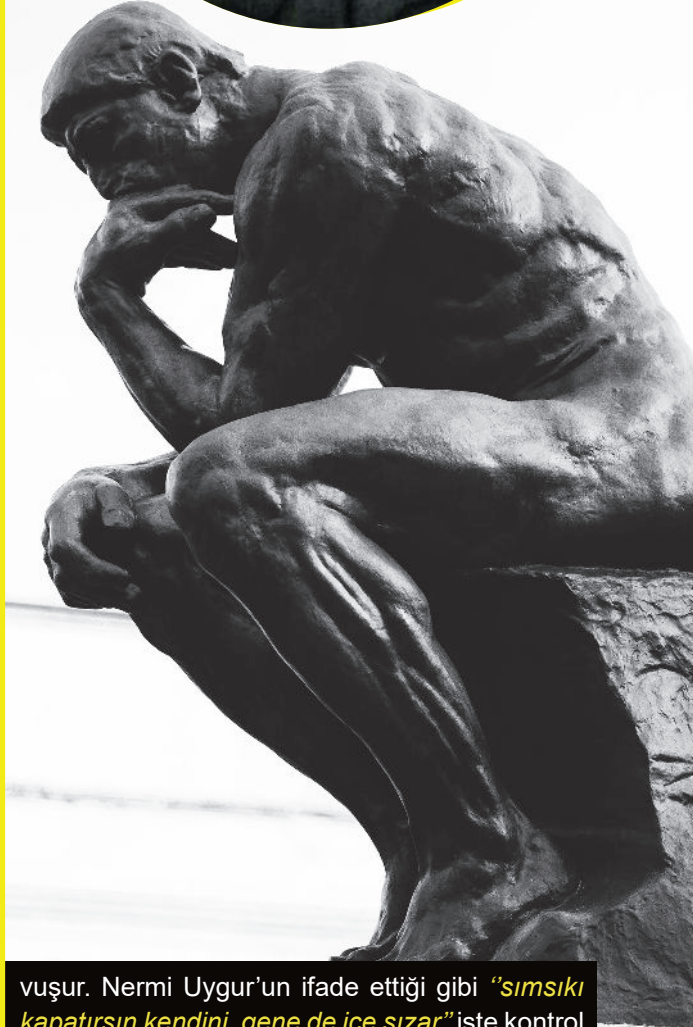
Elanur Yılmaz

Düşüncelerimi sorgulamak, insan olmanın en derin ve karmaşık yanlarından biri. Zihin, sürekli olarak içimizde bir diyalog halinde olur. Kendimize dair sorular sorarız “**Ben kimim?**”, “**Gerçekten ne düşünüyorum?**” veya “**Düşüncelerim mi beni yönetiyor, ben mi düşüncelerimi yönetiyorum?**” bu sorular kişinin varoluşuna anlam verme çabasının parçasıdır aslında. Felsefi düşünce, insanın kendi iç dünyasına yaptığı bir yolculuktur. Düşüncelerimiz, deneyimlerimizin ve çevremizdeki dünyanın bir yansımasıdır. Ama bu yansıma, çoğu zaman yanıltıcı olabilir. Düşüncelerimiz duygusal durumlarımızdan, sosyal hayatımızdan ve kültürel bağlarımızdan etkilenir. Bu nedenle düşüncelerimizi sorgulamak, kendimizi tanımanın ve içimizdeki huzuru bulmanın bir yolu olarak da karşımıza çıkar. Düşüncelerimizi sorgulamak kişinin kendisiyle yüzleşmesini ve daha derin bir bağ geliştirmesini sağlar. Bu süreçte, düşüncelerimizin doğasına dair farkındalığımız arttıkça kendimizi daha iyi anlayabilir ve içimizdekilerle barışa ulaşma yolunda önemli adımlar atabiliriz. Düşüncelerimiz bizim yaşadıklarımız ve yaşamadıklarımız bazen de içimizdeki derinliklerin hakimidir. Bizi ele geçirdiği takdirde her şey netliğe aynı zamanda hiçliğe ka-

vuşur. Nermi Uygur’un ifade ettiği gibi “**sımsıkı kapatırsın kendini, gene de içe sızar**” işte kontrol edemediğimiz de kendimizi kara deliğin içine çekiliyormuş gibi hissetmemiz kaçınılmazdır.

İçimizdekiler her durumda iyi olmaz bu kötü düşünceler içimizde kendimize verdiğimiz bir savaştır.

Aslında bu savaşı kazanmak o kişinin elindedir. İçsel kontrol bu yüzden her daim önemlidir. “**Düşündüklerimizle yaptıklarımız bir olmadığında yapılması gereken tek şey içimizdeki o savaşı kazanmaktır**”

Neslişah Bayin

Özgür müyüz

İnsanlık tarihinin en derin sorularından biri şudur: **“Özgürlük, elimizde tuttuğumuz bir armağan mıdır yoksa ulaşmaya çalıştığımız bir yanılsama mıdır?”** İnsan iradesiyle hareket edebilme yetisini barındıran bu çok boyutlu kavram, tarih boyunca birçok filozof tarafından farklı yönlerden ele alınmıştır. Ancak temel soru hep aynı kalmıştır: **Gerçekten insanlar özgür müdür?”** Sorumuzu armağan mı yanılsama mı diyerek birkaç açıdan ele alabiliriz: Özgürlük bir özgürlük olarak sahip olduklarında, bireylerin düşünceleri, seçimleri ve hareketlerinde bağımsız olduğu varsayılır. Ancak bu bağlamda şu sorular ortaya çıkıyor: **Özgürlük mutlak olarak mı mevcut, yoksa sınırları olan bir durum mudur? Örneğin, biyolojik, toplumsal, kültürel öğeler özgürlük anlayışımızı şekillendirir mi?**

Yanılsama olarak ele alınan özgürlüğün, aslında bireyin kontrolü dışında olan faktörlerin (doğanın kuralları, genel kurallar, genetik eğilimler vb.) tarafından sınırlandırıldığı savunulur. Bu bakış açısında, özgür irade bir yanılsamadır ve insanlar, seçimlerinin özgür olduğuna inanırken aslında bu faktörlerin etkisi vardır. **Peki özgürlük yanılsamayla sınırlanabilir mi? İnsan istediği her şeyi yapabilir mi?** Bu durumda devreye özgürlük çeşitleri girer.

Özgürlük çeşitleri bireysel özgürlük ve toplumsal özgürlük olarak ikiye ayrılır. Bireysel anlamda özgürlükte insan dolaylı ve doğrudan sadece kendini ilgilendirenleri yapabilir ancak toplumsal hayata geçişte bu özgürlük

sınırlıdır. **“İnsan özgür doğar; oysa her yerde zincire vurulmuştur”** ifadesi ile de J.J.Rousseau toplumsal yaşantıda kaybedilen bireysel özgürlüğe dikkat çekmektedir. Toplumsal hayatta benlik bir yandan özgürlükten vazgeçerken diğer yandan ortak iyiliği sağlamak için özgürlükten bir özgürlük kazanır. Bu bakış açısı bireysel özgürlük ile toplumsal özgürlük arasında gerilim ortaya çıkarır. **Şimdi karar verelim insan özgür müdür?** İnsanın öncelikle Toplumsal özgürlüğü hayatta normal kabul edilip toplumsal baskıların kısıtlamaları benimseyip böylece bunlardan bağımsız olması gerekir. **Peki insan ortak iradenin kararı diyerek bunu kabullenebilir mi?** Baskıları benimsemezse zaten bu toplumsal değil de bireysel olur ki kendi koyduğu yasalara uyması gerekir aksi takdirde yine bireysel özgürlükten söz edemeyiz. **Peki bunun ortak iradeden farkı var mıdır? Zira bireyde ortak iradenin bir ferdi değil midir? Bir kişinin fiziksel olarak serbest olması mümkünken ekonomik sosyal baskılar altında insan özgürlüğü sınırlı olacağından insan özgürlüğünden söz edilebilir mi?**

Bireysel özgürlük korkular kaygılar ve ilişkilerle mücadele ederek bireyin kendi özünü oluşturması diğer insanlardan kendini bağımsızlaştırmasıdır. Bu durumda insan bireysel özgürlükte özgürdür.

Sonuç olarak insan özgürdür. Bireysel özgürlük tercih edilirse kişi sadece kendi mutlu olur. **Toplumsal özgürlük tercih edilirse amaçlar ve araçlar doğrultusunda herkes mutlu olur. Sizin tercihiniz hangisi?**

H.G. WELLS

KÖRLER ÜLKESİ

Zeynep Macide Eraslan

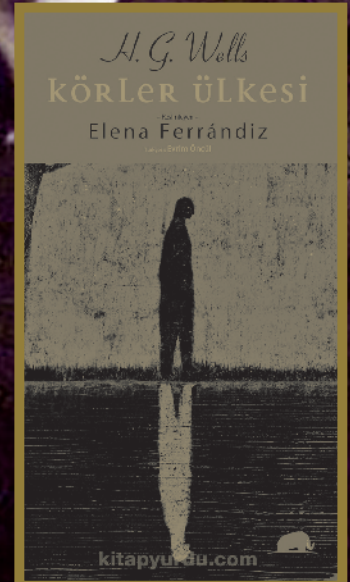
**Toplumsal normlar bireylerin
kimliklerini nasıl şekillendirir ve
dışlanmalarına yol açar?**

Bu soru, H.G. Wells'in Körler Ülkesi adlı kısa hikayesinde toplumsal normların ve bireysel farklılıkların çatıştığı bir durumu ifade eder.

Hikayede, gözleri görebilen bir adam olan Nunez, toplumun gözleri görmeyenlerin norm haline geldiği bir dünyada eksik ve dışlanmış bir karakter olarak karşımıza çıkar. Bir gözü kör Nunez, "Körler ülkesinde tek gözlü insan kraldır." diye düşünerek düşse de yola işler umduğu gibi gitmez.

Felsefi soruda, Nunez'in farklı olmasının, körler ülkesindeki topluluk tarafından nasıl değersizleştirildiği sorgulanır. Aynı zamanda bireyin toplumdan dışlanmasının sebepleri ve etkileri de ele alınır.

Toplumsal normlar, bir toplumdaki insanların, o normlardaki belirli kurallara uymalarını ister. Çünkü bu kurallar, o toplumun doğru ve yanlış çizgilerini belirler; böylece bu kurallara ya da kalıplara uymayan kişiler, tanımlar vb. durumlar ile ayırt edilebilir. Bu da toplumdaki normların bütünlüğünü koruyabilmesi için önemlidir. Bu yüzden de hikayede, aslında diğerleri için zayıflık olarak nitelendirilebilecek bir durumdan faydalanmak isteyen Nunez, işlerin nasıl ilerlediğini bilmediğinden sahip olduğu bu fırsatı değerlendiremez ve topluma ayak uydurmakta zorluk çeker. Bu durum, onun bu toplumdan dışlanmasına yol açar.

Gerçeklik, Özgürlük ve SİMÜLASYON

Yağız Koyuncu

The Matrix Felsefesi Gerçek nedir? Algıladığımız dünya gerçekten var mı, yoksa sadece zihnimizin yarattığı bir yanılsama mı? The Matrix filmi, varlık felsefesi, bilgi teorisi ve özgür irade kavramlarını sorgulayan derin bir anlatıya sahiptir. Film, insanlığın aslında bir simülasyonda yaşadığını ve bu simülasyonun, insanların zihinlerini kontrol altında tutarak onları köleleştirdiğini ortaya koyar. Bu anlatı, Platon'un Mağara Alegorisi, Descartes'ın Şüpheciligi ve Baudrillard'ın Simülasyon Kuramı gibi felsefi düşüncelerle doğrudan ilişkilidir. Gerçeklik ve Algının illüzyonu The Matrix, Platon'un mağara alegorisinin modern bir yorumu olarak görülebilir. Mağara alegorisinde, insanlar zincire vurulmuş bir şekilde sadece duvara yansıyan gölgeleri görür ve bunları gerçeklik olarak kabul ederler. Ancak içlerinden biri zincirlerinden kurtulup mağaranın dışına çıkarsa, gerçeğin aslında çok daha büyük ve farklı olduğunu fark eder. Neo'nun Matrix'ten uyanışı da benzer bir süreçtir. İnsanlar, Matrix içinde yaşarken duyarlarına güvenerek gerçek sandıkları bir dünyada var olduklarını düşünürler. Oysaki bu dünya, makinelerin yarattığı bir simülasyondur. Bu durum, Descartes'ın "*Cogito, ergo sum*" (*Düşünüyorum, öyleyse varım*) önermesini hatırlatır. Descartes, duyarların bizi yanıltabileceğini ve gerçekliği sorgulamamız gerektiğini savunur. Neo'nun yaşadığı deneyimler, onun gerçekliğin doğasını sorgulamasına ve duyarlarının güvenilir olup olmadığını sorgulamasına yol açar. Film, "**Gerçeklik nedir?**" ve "**Gerçekten var olduğumuza nasıl bilebiliriz?**" gibi felsefi sorulara cesurca yaklaşır. Özgür İrade ve Kader Filmde, Neo'nun "*seçilmiş kişi*" olduğu söylenir. **Ancak bu seçilmişlik, özgür iradenin bir sonucu mudur, yoksa kaderin önceden belirlediği bir yol mu?** The Matrix'te Kahin, Neo'nun belirli seçimler yapacağını öngörür. Bu, insanın gerçekten özgür olup olmadığı sorusunu gündeme getirir. **Eğer seçimlerimiz zaten belirlenmişse, özgür irade bir yanılsama mıdır?** Morpheus'un Neo'ya sunduğu kırmızı hap ve mavi hap seçeneği, bireyin bilinçli olarak gerçekliği arayıp aramayacağını gösteren kritik bir noktadır. Kırmızı hapi seçmek, bilinme-

yene adım atmak ve rahatsız edici gerçeklerle yüzleşmek anlamına gelirken, mavi hap ise konforlu bir yanılsama içinde kalmayı temsil eder. Bu durum, Jean-Paul Sartre'ın varoluşçuluk felsefesiyle de örtüşmektedir. Sartre'a göre insan, seçimleriyle kendi varlığını inşa eder ve özgürlüğünü kendisi tanımlar. Simülasyon ve Gerçeklik Arasındaki Çizgi Fransız düşünür Jean Baudrillard, Simülakrlar ve Simülasyon adlı eserinde, modern dünyada gerçeklik ile simülasyon arasındaki çizginin bulanıklaştığını savunur. Ona göre artık gerçeklik diye bir şey yoktur, sadece gerçeğin bir kopyası olan simülasyonlar vardır. The Matrix filmi bu fikri doğrudan işler. Filmde Morpheus, Neo'ya Baudrillard'ın kitabını göstererek, Matrix'in "*gerçekliğin bir simülasyonu*" olduğunu ima eder. Filmin en çarpıcı felsefi yönlerinden biri, insanların simülasyonu gerçeklik olarak kabul etmesi ve özgürlüğü seçmek yerine bu yanılsama içinde kalmayı tercih etmeleridir. Ajan Smith'in şu sözleri bu durumu özetler: **"İnsanlar aslında gerçeği istemiyorlar, onlara bir simülasyon verildiğinde mutlu oluyorlar."** Bu, modern toplumların medya, teknoloji ve sanal gerçeklik aracılığıyla nasıl manipüle edildiğini ve gerçeği nasıl unuttuğunu gösteren bir eleştiridir. İnsanlar, tıpkı Matrix'te olduğu gibi, bazen rahatsız edici gerçeklerden kaçıp, daha kolay ve güvenli görünen sahte bir dünyayı tercih edebilirler. Sonuç: Gerçeği Seçmek Cesaret İster The Matrix sadece bir bilimkurgu filmi değil, aynı zamanda derin felsefi sorular soran bir anlatıdır. Gerçeklik algımızın güvenilir olup olmadığını, özgür irade ve kader arasındaki ilişkiyi, simülasyon dünyasında yaşamayı tercih edip etmediğimizi sorgulamamıza neden olur. Film, bizlere şu önemli soruyu sorar: **Gerçeği bilmek ister misin, yoksa bir yanılsama içinde mutlu olmayı mı tercih edersin?**

**Mavi hap mı, kırmızı hap mı?
Seçim senin.**

Tanrı Varsa Kötülük Neden Vardır

Utku Yağız Akpınar

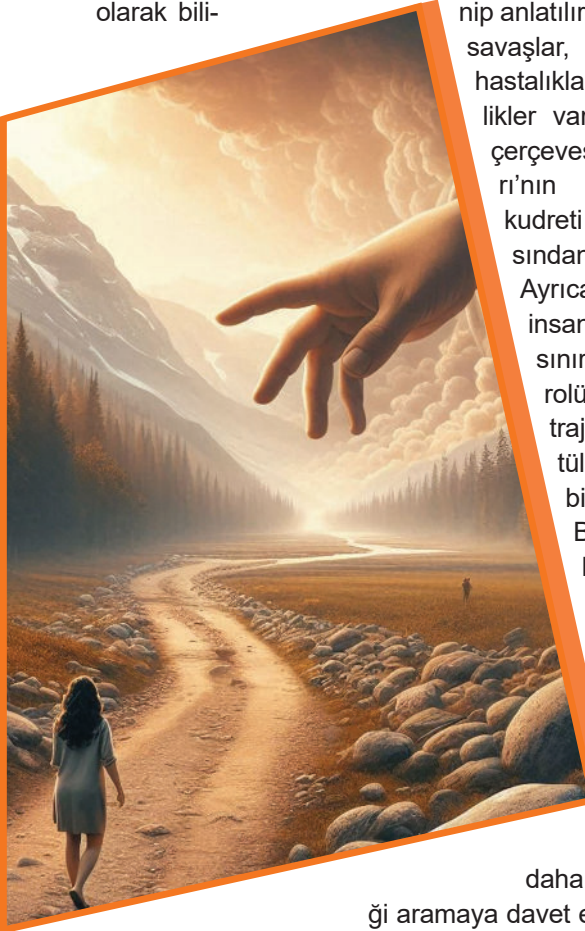
İnsan varoluşundan beri aklını kurcalayan en büyük sorunlardan biri: Tanrı varsa en saf iyiliğe ve kudrete sahipse dünyada neden kötülük vardır? Bu soru mantık bilmecesi değil, aynı zamanda derin bir varoluşsal arayışın ifadesidir. Ayrıca bu konu Hristiyan ve İslam felsefesini de ilgilendirir. Hristiyan felsefesi bu soruya yanıt ararken Tanrı'nın doğasını, insanın özgürlüğünü ve kötülüğün anlamını bir bütünlük içinde değerlendirir. Aynı şekilde İslam felsefesi de bu sorunu, Allah'ın hikmeti, insan iradesi ve evrendeki düzen bağlamında ele alır. Tanrı, evrensel anlayışta her şeye gücü yeten, her şeyi bilen ve iyi bir varlık olarak bili-

nip anlatılır. Ancak dünyada savaşlar, büyük acılar, hastalıklar ve adaletsizlikler vardır. Bu konular çerçevesinde Tanrı, Tanrı'nın iyiliği, Tanrı'nın kudreti ve kötülük açısından değerlendirilir. Ayrıca kötülük sadece insanın eylemleriyle sınırlı değildir. Kontrolümüz dışındaki trajediler de kötülük sorusunun bir parçasıdır. Bu bağlamda Hristiyan filozof C.S. Lewis'in şu sözü dikkat çeker: "Acı, Tanrı'nın megafonudur." Acı, insanlara durup düşünmeye, daha derin bir gerçeği aramaya davet eden bir çağrıdır.

Eğer Tanrı her şeyi bilen ve saf iyiliğe sahip bir varlıksa kötülüğün olmasına neden izin verir, neden kötülüğün varlığını engellemez? Hristiyan felsefesine göre Tanrı'nın her şeye gücü yetse de, acıyı bütünüyle ortadan kaldırmaması bir ihmalkârlık değil, daha büyük bir planın parçasıdır. **Bir anne ya da baba, çocuğunu koruyabilecek güce sahipse ve koruyamıyorsa bu onun sevgisini sorgulatmaz mı? Tanrı'nın evrensel koruyuculuğu, kötülükler karşısında neden pasif kalıyor gibi görünüyor? Tanrı sonsuz kudrete sahipse ve kötülüğe engel olup kötülüğü yok edemiyorsa gücünün aslında sınırlı olduğunu mu gösterir? Yoksa Tanrı'nın kötülük planında kötülüğün farklı bir amacı mı vardır? Bu Hristiyan felsefesine göre Tanrı'nın kötülük üzerine büyük bir planı olduğunu söyler. Bazen insanlar acı insana öğretir, yol gösterir demeleri acının ve kötülüğün kendisini meşru kılar mı?**

Hristiyan felsefesine göre Tanrı, insanlara özgür irade vermiştir. Belki de Tanrı insanlara özgürlüğünü verdiği için kötülük var olur. **O halde kötülük, özgürlüğün bir bedeli midir?** Bu soru, insanın derin bir iç dünyasında yankılanır. Belki de özgürlük var olduğu için kötülük var olur. Nasıl olsa özgürlük hata yapma payını da artırır. **Peki doğal afetler ya da hastalıklar insanın iradesine ve özgürlüğüne bağlı olmaması bu durumdaki kötülükleri nasıl açıklar? Tanrı'nın bir cezası mı? Ama Tanrı kötülüğü istemez ki..** İslam felsefesi, kötülük sorununu Allah'ın hikmeti, insanın iradesi ve evrendeki düzen bağlamında ele alır. Allah (İslam'ın Tanrı anlayışında), mutlak iyi, her şeye gücü yeten ve her şeyi bilen bir varlıktır. Ancak dünyada var olan acılar ve adaletsizlikler, insanı bu hikmeti kavramaya davet eder. Ayrıca bu anlayışa göre, kötülük görünüşte insanın anlamakta zorluk çektiği olaylardan ibarettir. Allah, kullarına dünya hayatında deneme ve imtihan sunar.

İnsanların karşılaştığı zorluklar, manevi olgunluk kazanmaları için bir vesiledir. Doğal afetler ve hastalıklar gibi insanın kontrolü dışındaki olaylar, İslam düşüncesinde Allah'ın bir sınavı olarak değerlendirilir. Bu tür olaylar, hem bireysel hem de toplumsal dersler içerir. Allah, kötülüğü yaratmıştır ancak bunu insanın faydasına bir hikmetle yapmıştır. İslam'ın kötülük konusundaki temel yaklaşımı, dünya hayatını bir imtihan olarak görmesidir. Kötülük ve acı; insanın sabrını, inancını ve ahlaki erdemlerini sınavdan geçiren araçlardır. Bu nedenle, kötülük, bireyin manevi yükselişi için bir fırsat olarak görülür. Tanrı ve kötülük sorusu, hem Hristiyan hem de İslam felsefesinde derinlemesine ele alınır. Hristiyan felsefesi, Tanrı'nın gizemli planları ve özgür irade bağlamında yanıtlar sunarken, İslam felsefesi kötülüğü ilahi hikmet ve imtihan perspektifiyle açıklar. Her iki yaklaşım da insanın sınırlı aklının Tanrı'nın sonsuz bilgisini kavrayamayacağını kabul eder. Belki de bu sorunun kesin bir cevabı yoktur ve insanoğlu bu meselede daima bir arayış içinde olmaya mahkûmdur.

UMUDUN BEKÇİLERİ

*Kalbi, yüreği ateşli sulara buz tutmuş,
Gözleri bir bilinmeze tutulmuş,
Cephede en ön fazda yer tutmuş,
Zaferi kazandırmış umudun bekçileri.*

*Korkuyu yel alıp gitmiş,
Düşmanın üstüne endişe tohumları
ekilmiş,
Bir fotoğrafa hasret edilmiş,
Vazgeçmemiş umudun bekçileri.*

*Şiirler anlatmaya çalışmış,
Tersaneyi ateş almış,
Karınları aç kalmış,
Vatanını doyurmuş umudun bekçileri.*

*Şairlerin ilhamı,
Hayatın bir imtihanı,
Cesaretin insanı,
Yenilmez umudun bekçileri.*

Belinay BOZKURT

Tüketim

Mutluluğun anahtarı mı,
Sonsuz bir boşluk mu

Elif Höçük

“Neden saklamadım onu sanki? O bana almıştı, ben de ona...” diye hayıflanıyor Dennis Diderot. 1765’te Rus İmparatoriçesi Catherine’nin maddi sıkıntısındaki Diderot’un kütüphanesini satın alması ve sonra yine filozofa bağışlaması, bunun yanında rahatça üretebilmesi için 25 senelik maaşını peşin ödemesiyle başlıyor hikaye.

Diderot, eline geçen bu büyük parayla öteden beri almayı düşünüp de alamadığı kırmızı pahalı bir sabahlık aldı. Sabahlık o kadar görkemliydi ki Diderot evdeki eşyaların ona uymadığını fark etti ve başladı eşyalarını sabahlığına uygun olacak yenileriyle değiştirmeye. Her değiştirmede diğerleriyle uygunsuzluk daha da arttı ve ötekileri de yenilemeye başladı. Sonunda kendisini, evdeki bütün eşyaları yenileriyle değiştirmiş ve yeniden borçlu duruma düşmüş olarak buldu.

“Eski Sabahlığım İçin Pişmanlık”

Tüketim, modern insanın hayatında mutluluk arayışının en görünür yollarından biri haline gelmiştir. Yeni bir şey satın almak, bir hizmetten yararlanmak veya bir deneyim yaşamak, bireyde tatmin duygusu yaratır. **Ancak bu tatmin ne kadar gerçek ne kalıcıdır? Tüketim, insani mutluluğa yaklaştıran bir araç mı, yoksa onu sürekli bir eksiklik duygusuna mahkum eden bir yanılsama mı?** Aristoteles’in mutluluk anlayışına (eu-

daimonia) göre, insanın kendi potansiyelini gerçekleştirme ve erdemli bir yaşam sürmesiyle elde edilir. Bu bağlamda, tüketim, bireyin mutluluğa ulaşmasında bir araç olabilir. Bir kişi bir sanat eseri satın alarak estetik bir haz yaşayabilir, bir tatil planlayarak kendini geliştirebilir. Bu eylemler, insanın yaşamdan anlam ve keyif almasını sağlayabilir. Tüketim aynı zamanda, insanın kendine verdiği bir ödül olabilir. Bir birey yorucu bir haftanın sonunda kendine güzel bir yemek ısmarlayarak veya sevdiği bir eşyayı satın alarak geçici de olsa mutluluk hissi yaşayabilir. Bu, insanın küçük anlardan keyif almasını sağlayan bir araçtır. **Öyleyse tüketim, mutluluğun bir anahtarı değil midir?** Öte yandan, Budizm’in “arzu” kavramını ele alırsak, tüketim, insanın tatminsizlik döngüsünün temelinde yer alır. Her yeni satın alınan şey, beraberinde yeni bir arzu doğurur. İnsan bir ihtiyacı karşıladığında tatmin olur ancak bu tatmin geçicidir ve yerini daha fazlasını isteme duygusuna bırakır. Bir birey, bir akıllı telefon satın aldığı anda başlangıçta bunun mutluluk verdiği düşünebilir. Ancak çok geçmeden yeni bir model piyasaya çıkar ve birey kendisini tekrar “eksik” hisseder. Bu durum, insanı mutluluğa yaklaştırmak yerine, sürekli olarak daha fazlasını aradığı bir boşluğa sürükler. Tüketim, mutluluğun bir aracı olmaktan çıkar ve bireyi bir köle haline getirir. Martin Heidegger’in teknoloji eleştirisini tü-

ketim kültürü bağlamında ele alırsak, modern toplumda bireyin tüketimle olan ilişkisi, özünden uzaklaşmasına neden olabilir. İnsan, bir şeyi “sahip olmak” için satın alırken, aslında o şeyin anlamını kaybeder. **Örneğin, bir birey bir doğa tatiline çıkıyorsa, bu deneyimi gerçekten yaşamak için mi, yoksa sosyal medyada paylaşacağı bir görüntü oluşturmak için mi yapıyor?** Bu noktada tüketim, bireyin varoluşsal boşluğunu doldurmak yerine, bu boşluğu daha da büyütür. Tüketim yalnızca bireysel bir mutluluk meselesi değil, aynı zamanda etik bir sorundur. Bir ürün satın almak küresel bir üretim ve dağıtım sisteminin parçasıdır. Ancak bu sistem, çoğu zaman emeğin sömürsü, çevreye zarar verme veya toplumsal adaletsizliklerle sonuçlanır. **Bir birey, bu süreçlerin farkında olmadan tüketim yaptığı anda, mutluluk arayışı, başka insanların mutsuzluğu pahasına mı gerçekleşir?** Tüketim, mutluluğun anahtarı olabileceği gibi insanı sonsuz bir boşluğa da sürükleyebilir. Birey tüketimle olan ilişkisini sorgulamadığı sürece, bu ikilemden kurtulamaz. Özgün mutluluk, belki de tüketimden değil insanın kendi varoluşunu anlamlandırmasından doğar ancak bu durumda şu soruyu sormak gerekir. **Gerçek mutluluk, tüketim kültüründen tamamen uzaklaşmakla mümkün mü, yoksa tüketim, insan doğasının kaçınılmaz bir parçası mı?**

KUANTUM Dolanıklığı

Antik Çağ'da Demokritos ile başlayan varlığın atomlardan meydana geldiği düşüncesi günümüzde farklı şekillerde devam etmektedir. Kuantum Dolanıklığı..

Kuantum dolanıklığını en basit şekilde anlatmak gerekirse, iki atomu ele alalım. Birbirine dolanık olan bu atomlardan birini dünyanın bir ucuna, diğerini başka bir ucuna gönderdiğimizizi düşünün. Bir atomun durumunu ölçtüğümüzde, diğer atomun durumu anında belirlenir. Bu etki, mesafeden bağımsız olarak gerçekleşir. Zira Demokritos'da da benzer olan atomların bir araya gelip varlığı oluşturduğu fikri farklı şekilde Antik Yunan'da dile getirilmiştir.

O halde insanı ne insan yapar? Düşünceleri mi, atomları mı? Size enerji desem ne düşünürsünüz? Hayatımızı kuran, şekillendiren bu enerjiyle tanışmaya hazır mısınız?

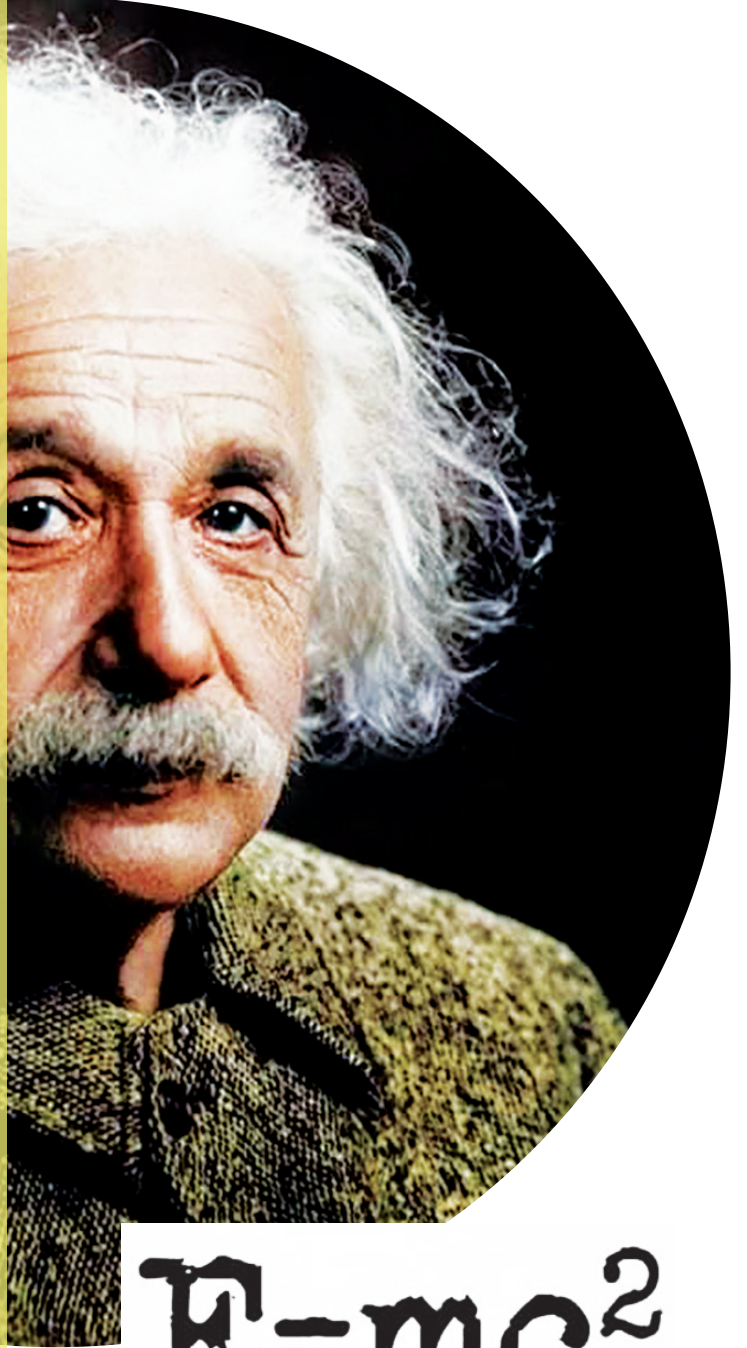
Enerji nedir? Enerji düzendir. Enerji, dünyayı dünya yapan tüm sistemlerin çalışma prensibidir. A'dan Z'ye, canlı ya da cansız, her şeyin bir enerjisi vardır. Bu enerjileri anladığımız zaman hayatı anlamlandırmaya başlarız. Nikola Tesla'nın da dediği gibi: 'Eğer evrenin sırlarını bulmak istiyorsanız, enerji, frekans ve titreşim kavramları üzerine düşünün.'

Albert Einstein'ın dediği gibi: 'Hangi konuda hesaplarımız tutmazsa, ona rastlantı adını veririz.' İşte bu yüzden, 'tesadüf' ve 'şans' gibi kavramlar ortaya çıkmıştır.

Günlük hayatımızda kullandığımız 'tesadüf' kavramını ele alalım. Her şeyin bir düzen içinde olduğu bir evrende, tesadüf ne kadar mantıklı olabilir? Çok basit bir örnek vereceğim: İki kişi tanıştı, birbirleriyle çok iyi anlaştılar, evlendiler ve mutlu bir hayat yaşadılar. Dünyada sıklıkla karşılaştığımız bir durum, değil mi? Ancak bu duruma her zaman 'tesadüf' dendi ve insanlar buna inanmayı seçti. Hayır, aslında bu, iki tarafın yaydığı enerjilerin birbirleriyle uyumlanması ve birbirlerini çekmesidir. Unutmayın, tesadüften daha tesadüf bir şey yoktur.

Kısacası, mesafeler ve fiziksel ayrılıklar önemli değildir; her zaman bir bağlantı vardır.

Albert Einstein,

$$E=mc^2$$

Berat Yazar

İNSANLIĞIN AMACI

Ravzanur Koral

Tanrılar, Sisyphus'un kibirli ve kurnaz tavırlarına daha fazla sabredemediler ve ona çok özel bir ceza verdiler. Bu ceza, Sisyphus'un dev bir kayayı bir tepenin zirvesine kadar itmesi, ancak zirveye vardığında kayanın tekrar aşağı yuvarlanmasıydı. Sisyphus bu görevi sonsuza kadar tekrarlamak zorundaydı. (Alıntı)

İnsan bir amaç üzerine mi yaratılmıştır? Peki, bu amaçlar kimin çıkarları doğrultusundadır? Kişiler, sadece doğuştan gelen ve sonrasında yaşamlarının onlara kattığı deneyimlerle şekillenen inanç ve görüşleri doğrultusunda kendilerince bir amacı da benimseyebilirler. Bu nedenle, insanlar bir amaç üzerine yaratılmış olsalar bile, yaşam koşulları gibi birçok etkenden ötürü bu amaç zamanla farklı şekillerde değişebilir ve asıl amaçtan uzaklaşılabilir. Yani, insanlığın ortak bir amaç için yaratılmış olması oldukça düşük bir ihtimaldir. Antik Yunan felsefesini incelediğimizde bunu daha iyi anlayabiliriz. Epikür, insanın yaratılış amacını haz

arayıyla ilişkilendiriyordu. Ona göre, insanların amacı acıdan kaçınarak ve keyifli bir yaşam sürerek mutluluğa ulaşmaktır. Epikür'e göre erdem, yalnızca hazları doğru şekilde yönetmek için gereklidir. İnsanlar, doğanın gereksinimlerini anlamalı ve basit, ölçülü bir yaşam sürmelidir. Fakat Stoacılar, Epikür'ün hazcı anlayışına karşı çıkarak, erdemin ve ruhsal huzurun sadece içsel dinginlik ve duygusal kontrolle elde edilebileceğini savunmuşlardır. Stoacılara göre, insanın amacı doğa ile uyum içinde yaşamak ve dışsal faktörlerden bağımsız olarak erdemli bir yaşam sürmektir.

Yuval Noah Harari'nin yazdığı *Sapiens: A Brief History of Humankind* kitabı, insanlığın tarihini anlatan bir incelemedir. Kitap, Homo Sapiens'in evrimsel gelişimini, tarım devriminin etkilerini, sanayi devrimini ve günümüzdeki teknolojik devrimleri ele alır. Ayrıca, insanlık tarihindeki önemli kavramları, toplumları, dinleri ve ideolojileri irdeler. Harari, insanların tarihsel olarak

İnsan bir amaç
üzerine mi
yaratılmıştır?

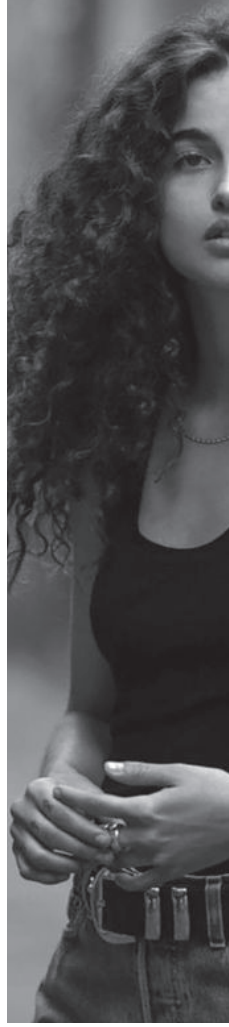
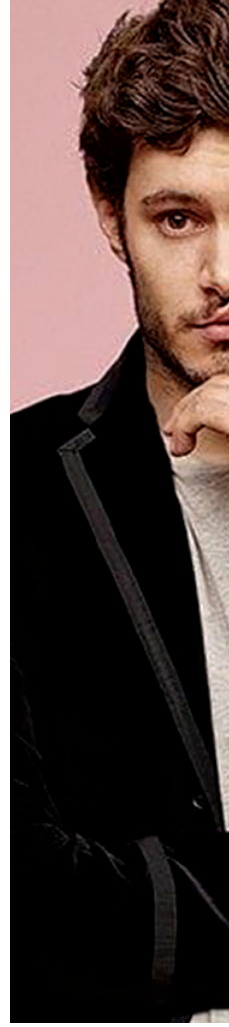
Peki,
bu amaçlar
kimin
çıkarları
doğrultusundadır?

kendilerine anlam yaratma çabalarını toplumsal yapılar ve inanç sistemleri üzerinden inceler. İnsanlığın amacı, sürekli bir evrimsel değişim içinde olmak ve yeni anlamlar yaratmaktır. Bu anlam zamanla değişebilir, ancak insanın ana hedefi hayatta kalma, anlam arayışı ve toplumları şekillendirmektir.

Yönetmenliğini *Stanley Kubrick*'in üstlendiği 2001: *A Space Odyssey* (1968) filmi ise, *Arthur C. Clarke*'in aynı adlı romanından uyarlanan bir yapımdır. Film, insanın evrimsel gelişimini, uzayda yeni yaşam biçimleriyle karşılaşma olasılığını ve teknolojiyle olan ilişkisini keşfeder. Filmin merkezinde, insanlığın bilincinin evrimi ve dünya dışı bir uygarlıkla karşılaşma ihtimali yer alır. Film, insanlık için anlam arayışının ve evrimin bir parçası olarak teknolojiyi kullanma amacını irdeler. İnsanlar, bilinç ve varlık anlayışlarını geliştirmek, evrenin derinliklerinde bir yerlerini bulmak için sürekli bir keşif ve evrim sürecindedir. Sonuç olarak, insanlığın yaratılış amacı konu-

sunda kesin bir görüş birliği bulunmamaktadır. Antik Yunan filozofları, Epikür ve Stoacılar gibi farklı düşünürler, insanın amacını haz arayışı ve içsel dinginlik gibi farklı perspektiflerden ele almışlardır. Benzer şekilde, modern düşünürler ve eserlerde insanlık amacını evrimsel değişim, anlam arayışı ve toplumsal yapıların evrimi üzerinden incelemişlerdir. Yuval Noah Harari, insanın tarih boyunca sürekli olarak anlam yaratma çabasında olduğunu vurgularken, 2001: *A Space Odyssey* gibi filmler de insanın bilincini ve evrimsel sürecini keşfetmeye yönelik bir arayış içinde olduğunu göstermektedir. Bu eserler, insanın amacının zamanla şekillenen, bireysel ve toplumsal faktörlerden etkilenen, dinamik bir olgu olduğunu ortaya koymaktadır. Dolayısıyla, insanlık için evrensel bir amacı belirlemek zor olsa da, her birey ve toplum, kendi değerleri ve koşulları doğrultusunda farklı anlamlar yaratmaya ve yaşamlarını bu doğrultuda şekillendirmeye devam edecektir.

Geçmişten

Güzellik kavramı Antik Çağ da filozofların ele aldığı öge olarak karşımıza çıkmaktadır. Platon için güzel ideasına uygunluk, Aristoteles için altın oran ile ifade edilmiştir. Bazı filozoflar da Aşık Veysel güzelliğın on pare etmez mısraları ile güzelliğı algılayanın bakışına bırakmıştır.

Velhasıl güzellik algısı tarihler boyu büyük değişimlere uğramıştır. Büyük oranda kadınların, güzellik uğruna yaptıkları hem sağlıklarını hem de psikolojilerini ciddi biçimde etkilemiştir. **Peki, sürekli değişen bir algı için bu denli efor değer mi?** Rönesans döneminde kadınlar, günümüze oranla daha kilolu olmayı daha çekici buluyorlardı. Aynı şekilde beyaz tenli olmak da bir soyluluk göstergesiydi. Victoria döneminde ince bel güzellik algısının temelleri atılmaya başlandı. Kadınlar içlerinde zar zor nefes alabildikleri korseler kullanmaya başladılar. Genç yaşta güzellik algısı tuzağına kapılan genç kızlar da korse kullanmaya başlayınca, bedensel gelişimleri tamamlanmamış ve vü-

cutlarına ciddi bir baskı uygulamaları yüzünden sağlık sorunları ortaya çıkmaya başladı. Bu korseler kadınların hareket kabiliyetini azaltıyordu ve bu da onları iş sahasında çalışmaktan uzaklaştırıyordu. Kısacası güzellik algısı yalnızca sağlıklarını değil, günlük hayatlarını da etkiliyordu. Bu gerçek dışı algılara sahip olmayan kadınlar “*çirkin, bakımsız, kadın gibi değil*” tarzı ithamlara maruz kalmaktaydılar.

Elbette sadece kadınlar değil erkeklerde oluşturulan güzellik algısından nasibini almakta. Saç sakal kesiminden bıyık bırakmaya saçların geriye doğru taranıp yapıştırılması veya alına atılan küçük bir bukle erkeklerin hayatına dönemlere göre önem kazandı. 1970’li yıllarda vücut geliştirme güçlü erkek algısını ortaya çıkardı. Sonraki yıllarda şık giyimli, bakımlı bazen bakımsız erkek güzelliğı trend oldu.

Kadınlarda ise durum 1950’ler ABD’sinde kıyafetler daha kapalı, ama inceden vücut hatlarını belli ediyordu.

Güzellik YANILSAMASI

Elif Nilay Yelkenci

Güzellik kavramı Antik Çağ'da filozofların ele aldığı öge olarak karşımıza çıkmaktadır.

Platon için güzel ideasına uygunluk, Aristoteles için altın oran ile ifade edilmiştir

O yıllarda kullanılan 1 bikini ile bugün neredeyse 3 bikini çıkacak kadar kumaş kullanılması, o zamanki toplumun algısı hakkında bilgi veriyor. Bu dönemde Marilyn Monroe gibi film yıldızlarının tarzları kabul görmeye başladı.

1960'lar bugünün 0 beden modasının fırladığı dönemdir. Kadınlar zayıflık ile gereğinden fazla ilgilenmesi psikolojik durumlara neden oldu. Dönemin modaları olan mini etekler, kısa elbiseler, askılılar ve dar herhangi bir giysinin giyilmesinin yalnızca zayıf kadınlara ait olduğu algısı vardı. Bu algının genişlemesi ile kadınların ölümcül diyetlere başvurmasında ve yeme bozukluklarının sayısında ciddi bir artışa sebep oldu.

1980'ler aerobik ve fitness'ın yükselişe geçtiği dönemdir. 80'lerde herkes geniş omuzluydu. Ama fitness veya aerobik yaptıkları için değil, vatkalı kıyafetler moda olduğu için. 1990'larda tek tip bir güzellik algısının olduğunu söylemek kolay olamasa da minimalist bir modanın hakim olduğu

söylenabilir. İnce, içine kapanık ve solgun görüntüsü ile ünlü model Kate Moss 90'ların güzellik algısı sembolüydü.

2000'lerden bugüne, günümüzde de zayıflık fazlasıyla eleştirilmesine rağmen bir güzellik algısı olarak görülüyor. Güzel olarak gösterilen kadınların Victoria's Secret mankenleri olduğu söylenebilir. Bunun yanı sıra Jennifer Lopez ve Shakira gibi ünlüler "geniş kalça" modasını yeniden gündeme getiren isimlerden bazıları. Kadınlardan beklenen şeyler hem ince, hem sağlıklı, hem büyük göğüslü ve kalçalı, hem de düz karınlı olmalarıydı.

Bütün bu imkânsız güzellik algıları bir yana, bu algıları kim yaratıyor?

Günümüze kıyasla daha eski tarihlerde soylular, daha yakın dönemlerde ünlü film yıldızları ve günümüzde de sosyal medyada paylaşımı popüler olan herhangi birisi mi?

Bir Pesimistin Sessiz Ağlayışı

TRUE DETECTIVE

Alper Ege Uslu

True Detective dizisine ilk bakışımızda klasik bir Amerikan polisiye dizisi gibi görünse de içindeki karakterler ve anlattıkları, derinlemesine incelendiğinde felsefi düşünceler ve dizinin bize vermek istediği birçok mesaj açısından çok daha derin bir anlam taşır. Dizimizin ana karakterleri Martin ve Rust zıt görüşleri temsil ederler. Normal bir yaşantıda asla birlikte zaman geçirmeyecek insan portresi çizer bu iki polis görevleri icabı bir arkadaş bağı kurarlar. Martin sıradan bir hayat sürmektedir; kiliseye gider yemeklerden önce dua eder, karısı ve çocuklarıyla zaman geçirir, mükemmel bir baba ve eş olarak gözükür. Martin hayatının bir amacı olduğuna inanır, her zaman tam olarak kurallara uymasa da iyiye ve kötüye karşı bir inancı vardır. Martin dizide Amerika'da yaygın olan Amerikan rüyası terimini temsil eder. Rust ise Martin'in tamamen tam tersidir; açık ara bu hikayede üstüne düşeceğimiz felsefi karakterdir, kızının trajik ölümünden sonra karısından ayrılmış depresyon ve suçluluk duygusuyla yaşar. Hayatta

bir anlam arar ama aradıkça daha çok üzülür çünkü bir anlam bulamaz.

İNSAN YAŞAMINDAKİ AMAÇSIZLIK: Rust insan yaşamının kötü bir deneyim olduğunu diğer insanların arzulara bağımlı birer çöp parçası olduğunu düşünüyor insan zihni diğer canlılardan farklı olarak düşünebilir ama bu farklılık insanların bu kadar acı çekmesinin de asıl suçlusudur. İnsanlar bu farkındalıkla lanetlenmiş insan Rus'ta göre Tanrı'nın yarattığı mükemmel canlı değil evrimsel süreçte oluşmuş trajik bir hatadır. Rus'ta göre insanlar özel biri olduğunu düşünmeyi sever aynı Martin gibi sonuçta oda özel biri olduğunu düşünür. Rust'a göre din adamları da bu özel insan teriminin üzerine oynar dünyadaki kaosu romantizme eder ve tünelin sonunda bir ışık olduğuna bizi inandırır. Dindarlık onun için gerçekliği ve eleştirel düşünmeyi öldürür üstelik Rust çok iyi bir cinayet polisi olmasıyla ve bu davaları da eleştirel düşünme yeteneğiyle çözdüğü için dindarlığı kendi mesleğiyle zıt olarak görür.

Felsefi düşünceler ve
dizinin
bize vermek istediği
birçok mesaj açısından
çok daha derin bir
anlam taşır

MARTİNİN RUST İLE OLAN DİNİ İLİŞKİSİ: Marti karakteri Rust'tan farklıdır. Aşırı dindar olmasa da en azından kendine Hristiyan der ve dinin varlığını önemser Rust'un bu acayip düşünce yapısını duyduktan sonra ona şu soruyu sorar "O zaman sabahları yataktan kalkma amacın ne?" Rust bu soruyu duyduğunda her insanda olduğu gibi hayatı devam ettirme içgüdüğü olduğundan bilinç dışındaki bir gücün onu buna yönelttiğinden bahseder. Kendi hayatına da bu yüzden son vermiyor çünkü kendisinin de bir kukla olduğunun farkındadır.

DOĞUM KARŞITLIĞI: Rust için böyle bir dünyaya çocuk getirmek o çocuğa işkence ve zulümden başka bir şey olamaz. İnsan doğası buna bağlı olsa da Rust'a göre insanın kendi doğasını anlayıp bundan vazgeçmesi gerekir. Karakterimiz Hristiyanlığa o kadar eleştiri yaptıktan sonra bir haçın altında uyur. Bu ona göre bir meditasyon biçimidir. Sonuçta yıllardır inandığı bir şeyi bir çırpıda atamaz.

İSA: Hristiyanlıkta acı çekmenin ayrı bir yeri vardır. İsa bile acılar içinde ölmüş ve bir Hristiyan'da çektiği acılarla hem bedenini hem ruhunu arındırır. İsa'ya daha da yaklaşıp bu kişi dini bir hayat yaşadıysa öldüğü vakit bütün acıları diner ve cennetin tadını çıkarır kurtuluşa ermiş olacaktır. İşte Rust bu kurtuluş fikrine kendini yakın hissediyor ölümden sonra bir yaşam olmadığını düşünse de bunu kendisi için bir kurtuluş olarak görüyor. En azından öldükten sonra acı hissetmeyecek. Ne kadar da iç karartıcı bir felsefede öyle değil mi? O zaman bir soru soralım.

RUST NEDEN BÖYLE: Cinayet polisi olan Rust her gün onlarca cesetle yüz yüze geliyor ve birbirinden vahşi olan insanların düşmesi zaten sinirlerini bozan ölümle onu her zaman burun buruna getiriyor ama sadece mesleğinden dolayı böyle konuşursak asıl olayı kaçırırız tekrar hatırlayalım Rust kızını kaybetmişti ardından karısından boşanmak zorunda kaldı. İşte Rust dünya-

daki en büyük acılardan biri olan evlat acısı çekmekte hayata ve tanrıya karşı bu yüzden çok sitemkar. Peki doğum karşıtı ve pesimist bir adam eskiden neden bir aile kurdu? İşte bu onun kırılma noktası kızının trajik şekilde ölümü mecaz bir anlamda onun ruhun bölmüştür.

Bu dizideki ana hikayelerden birisi çocuklar, çocukların ölmesi istismar edilmesi iki polisin ortada bulunduğu yer, ikisinin de zayıflığı çocuklar Martin'in ilerleyen yıllarda polisliği bırakma sebebi de budur: Bir bağımlısının kendi çocuğunu acı bir şekilde öldürmüş, Martinde bu olay yerini gördükten sonra polislikten istifa etmiştir. Rust gibi bir duygusuz bile geçmişte bir bağımlının bebeğine uyuşturucu verdiğini öğrendiğinde kendisini kaybedip bağımlıyı öldürmüştür. Rust ve Martin'in peşine düştüğü seri katilin hedefi de çocuklardır. Anlayacağınız bu iki zıt adamı bir konuda birleştiren yapı taşıdır çocuklar.

KATİL: Dizideki ana kötü karakterimizde aslında bir çocuk istismarı ürünüdür. Rust ve Martin onunla ilgili bir ipucu bulduğunda olay mahalline giderler adamların yaptığı istismarı görünce Martin'in sinirleri bozulur ve adamları öldürürler ama o adamlar asıl seri katil değildir. Yıllar sonra katilin hala serbest olduğunu anlarlar. Bu onlara o adamları öldürmeyip sorgulasaydık diğer kurbanların hayatta olmasını sağlayacaktık düşüncesi içinde bırakır ve derin bir vicdan azabı çekerler kendileri bu dikkatsizliklerinden dolayı intiharın eşiğine gelirler bu kötülük zincirinde dolaylı da olsa bir payı olduklarını anlarlar. 17 senelik araştırma sonucu katili bulduklarında gerçek katili bulurlar. Bu iki adamın asla yakalayamadıkları ve yaptıkları yanına kar kalan epey insan olmuştur. Her şeye rağmen peşinde oldukları katili bularak bir zafer kazanmışlardır. Bu zafer kötülük zincirinde çok ufak bir aydınlık olsa da hayattan vazgeçmiş bu iki karakteri tekrar hayata bağlamaya yetmiştir.

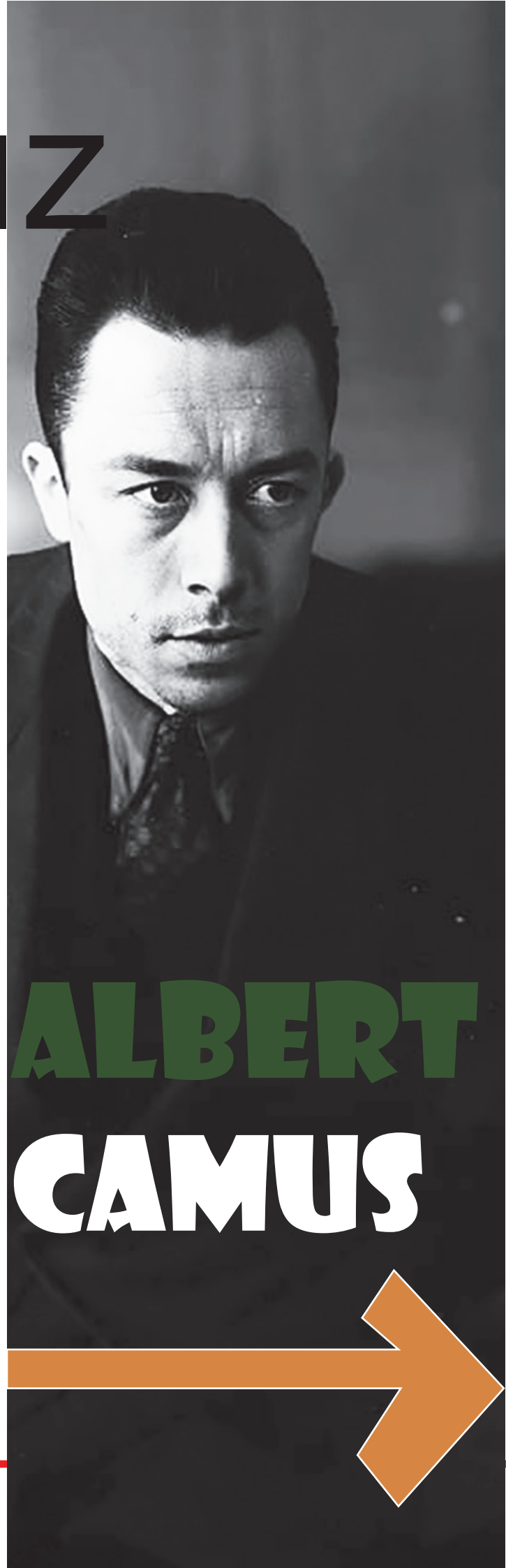
BANA GÖRE: Dizi nihilizm temelli bir baş yapıttır.

Gamsız Hayat

Deniz Ekinciöglü

Albert Camus kimdir? Albert Camus 7 Kasım 1913'te Mondovi, Cezayir'de doğdu. 1918'de ilkokula başladı. Öğretmeni Louis Germain'in yardımıyla bir burs kazanarak 1923'te liseye girdi. Çeşitli spor dallarına merak sardı. 1930'da vereme yakalanınca spor hayatı noktalandı. Cezayir Üniversitesi felsefe bölümüne yazıldı. Burada özellikle edebiyat ve felsefe alanındaki görüşlerini geliştirmesine yardım eden, kendisi gibi futbol sevdalısı hocası Jean Grenier'den etkilendi. 1934-35'te kısa süreliğine Komünist Parti üyesi oldu. 1936'da yüksek öğretim diploması aldı. Akademik kariyer yapma arzusu, hastalığının nüksetmesiyle gerçekleşmedi. İşçi Tiyatrosu için oyunlar yazdı, uyarlamalar yaptı, oyun yönetti ve oynadı. 2. Dünya Savaşı'ndan önceki iki yıl **"Alger-Republicain"** gazetesinde başyazarlık da olmak üzere çeşitli görevler üstlendi. Fransız işgalinin son yıllarıyla kurtuluşu izleyen yıllar en etkili gazetecilik dönemi oldu. Paris'in günlük "Combat" gazetesinin genel yayın yönetmeni olarak adalet, gerçeğe ve her türlü siyasal eylemin sağlam bir ahlaki temele dayanması gerektiği inancına dayanan bağımsız bir sol çizgi izledi. Camus, Nobel Edebiyat Ödülü'nü kazandığında 44 yaşındaydı. Kendine özgü alçakgönüllülükle, ödül komitesinde olsa, ödülü André Malraux'ya vereceğini söyledi. 4 Ocak 1960'ta Paris yakınlarında geçirdiği bir trafik kazasında öldü. Albert Camus, varoluşçuluk ve absürdizm gibi felsefi düşüncelerle tanınan bir yazardır.

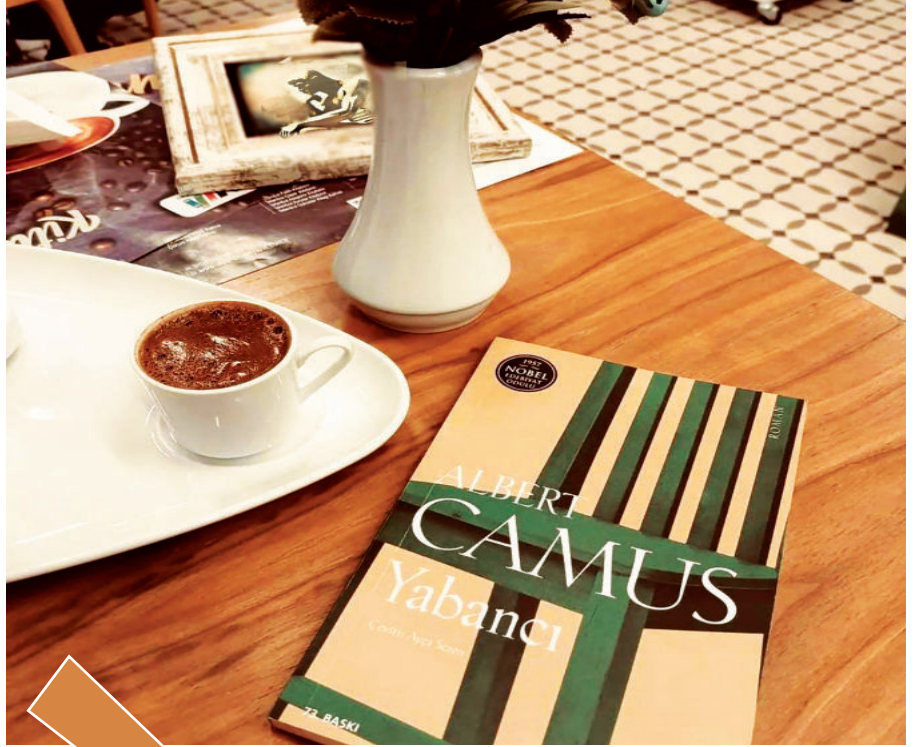
İşte Camus'un ilgilendiği bazı temel felsefi kavramlar: 1. ***Absürdizm*:** Camus, hayatın anlamı arayışının insanın varoluşu ile evrenin kayıtsızlığı arasındaki çatışmaya dayandığını savunur. İnsan, anlam ararken

ALBERT
CAMUS

Camus'un eserlerinde
bu temalar sıkça
işlenir ve onun
felsefi düşünceleri,
edebi eserlerine de
yansır. "Yabancı" ve
"İsyan Eden Adam"
gibi eserlerinde bu
kavramları
derinlemesine
incelemiştir.

evrenin anlamdan yoksun olduğunu keşfeder; bu durum "absürd" olarak adlandırılır. 2. ***Varoluş***: Camus, bireyin varoluşunu ve özgürlüğünü ön planda tutar. İnsan, kendi varoluşunu anlamaya çalışırken, hayatın doğal bir anlamı olmadığını kabul etmelidir. 3. ***İsyan***: Camus göre, absürd ile yüzleşmek, insanın bu durumu kabul etmesi ve buna karşı isyan etmesi gerektiği anlamına gelir. Bu isyan, yaşamın anlamını bulma çabasının bir parçasıdır. 4. ***Özgürlük***: Camus, bireyin kendi yaşamının sorumluluğunu üstlenmesi gerektiğini vurgular. Özgürlük, kişinin kendi seçimleriyle anlam yaratma çabasını ifade eder. 5. ***İnsanlık Durumu***: Camus, insan doğasının karmaşıklığını ve insanın varoluşsal kaygılarını işler. Bu bağlamda, insanın yalnızlığı, çaresizliği ve varoluşsal sorgulamaları üzerinde durur.

Camus'un eserlerinde bu temalar sıkça işlenir ve onun felsefi düşünceleri, edebi eserlerine de yansır. "Yabancı" ve "İsyan Eden Adam" gibi eserlerinde bu kavramları derinlemesine incelemiştir. Yazgı, Türk sinemasının önemli yapıtlarından biri olup, 2001 yılında Zeki Demirkubuz'un yönetmenliğinde çekilmiştir. Albert Camus'un "Yabancı" romanından esinlenen film, varoluşsal temaları ve insanın kaderiyle yüzleşmesini derinlemesine ele alır. Bu kompozisyonda, Yazgı'nın ana karakteri, temaları ve sinematografik unsurlar üzerinde duracağım. Filmin ana karakteri Musa, sıradan bir hayat süren bir adamdır. Hayatının sıradan akışı içinde, bir gün her şeyin değişmesine neden olacak olaylar silsilesiyle karşılaşır. Musa'nın yaşadığı içsel çatışmalar, izleyiciye insanın kendi kimliğiyle ve toplumsal normlarla olan mücadelesini gös-

terir. Film, Musa'nın yaşamındaki dönüm noktalarını ve bu noktaların onun kaderini nasıl şekillendirdiğini sorgular. Bu bağlamda, yazgı kavramı, film boyunca sürekli olarak sorgulanan bir tema haline gelir. Yazgı, varoluşsal bir sorgulama yaparak insanın hayatındaki seçimlerin, rastlantıların ve sonuçların ne denli belirleyici olduğunu irdeler. Musa'nın karşılaştığı zorluklar, onun içsel dünyasında derin bir çatışmaya yol açar. Bu çatışma, izleyiciyi Musa'nın duygusal yolculuğuna ortak ederken aynı zamanda kendi yaşamlarına dair düşünmeye sevk eder. Filmin en çarpıcı yanlarından biri, Musa'nın yaşadığı olayların, onun yazgısını nasıl belirlediğini ve sonuçta bu yazgının kaçınılmaz olduğuna dair bir inanç oluşturmaktır. Sinematografik açıdan, Zeki Demirkubuz'un kullandığı sade ama etkili görsellik, filmin atmosferini güçlendirir. Karanlık tonlar, yalnızlık hissini pekiştirirken mekan seçimleri de karakterin içsel yalnızlığını vurgular. Müzik ve ses tasarımı, duygusal yoğunluğu artırırken, izleyicinin karakterle olan bağını derinleştirir. Bu unsurların birleşimi, yazgı temasını daha da çarpıcı hale getirir. Sonuç olarak, Yazgı, derin felsefi sorgulamalar ve insanın varoluşsal dramını ustalıkla işler. Musa'nın hayatındaki dönüşüm, izleyiciye hayatın ne kadar öngörülemez olduğunu ve her anın bir anlam taşıdığını hatırlatır. Zeki Demirkubuz'un bu eseri, sadece bir film olmanın ötesinde, izleyiciyi düşünmeye ve kendi yaşamları üzerinden yeniden sorgulamaya yönlendiren bir eser olarak Türk sinemasındaki yerini almıştır. Yazgı, insanın yazgısını sorgularken, aynı zamanda hayatın getirdiği belirsizliklerle yüzleşme cesaretini de aşılır.

Ozan Arıkan

Franz Kafka'nın gözüyle

Franz Kafka eserlerinde sanayileşen toplumun birey üzerindeki baskısını ele almıştır. Kafka eserlerinde yabancılaşma, sosyal dışlanma ve kimlik sorunlarını işlemeye çalışmıştır ve bu sorunları bireyin toplum karşısındaki baskısı ve bireyin dönüşerek, kendi varlığını başkalarının ezilmesine bağlı tutarak temellendirir. Kafka'nın dönüşüm adlı eserinde **"Gregor Samsa bir sabah bunaltıcı düşlerinden uyandığında, kendini yatağında dev bir böceğe dönüşmüş olarak buldu..."** ifadesi hayat bulur.

Anlatılmak istenen rutin haline gelen bir insanın çevresine ve kendisine yabancılaşması ve böceğe dönüşmesi ile farkına vardığı varoluşunu ve özgürleşmesini anlatır. Dönüşüm ile birlikte aile içinde yaşanan değersizleşme evin içindeki imkanlardan yararlanamama eserde değinilen konulardır. Bireyin ekonomik ve toplumsal anlamda birey işlevini yitirmesiyle kimlik ve değer duygusunu sarsılır. Modernizmin bireyin değerine atıfta bulunsa da Kafka eserinde bunun bir yanılsamadan ibaret olduğunu ortaya koymaya çalışmıştır.

FRANZ KAFKA LA METAMORFOSIS

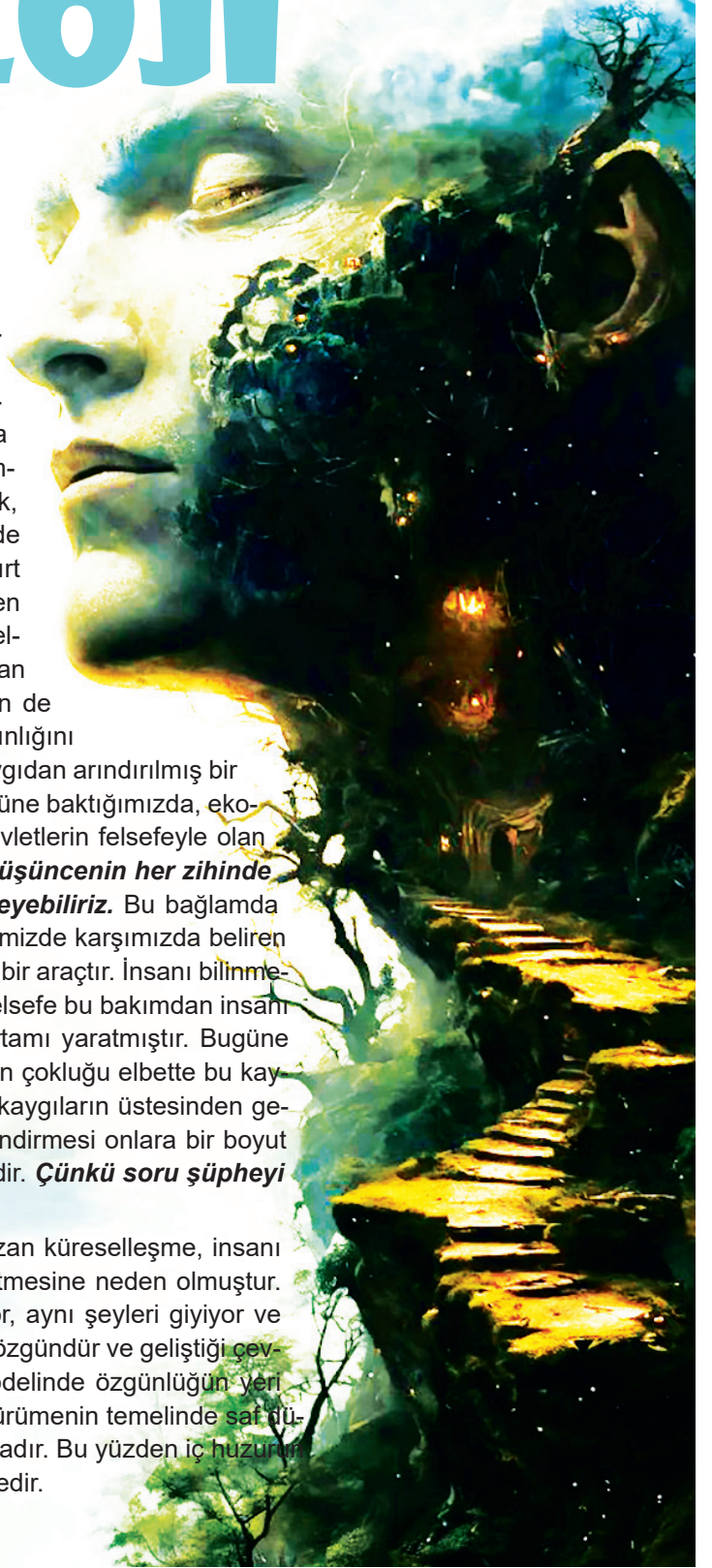

FELSEFENİN PSİKOLOJİ ÜZERİNE ETKİSİ

Narin Döner

İnsanoğlu, tarih boyunca elde ettiği kazanımların hepsini düşünceye borçludur. Düşünce, insanoğlunu diğer varlıklardan ayıran ve ona bir üstünlük kazandıran yegâne unsurdur. Bu durum onun varlığı tanımlamasına dolayısıyla kendi varlığını da bu varlık üzerinden tanımlamaya sevk etmiştir. Etkileşim içerisinde olduğu varlık, insanoğlu için bir sebep sonuç silsilesini de beraberinde getirmiştir. Bu sayede kendisini diğer varlıklardan ayırt eden düşüncenin farkına varmıştır. Bu farkındalığın en uç noktası hiç şüphesiz felsefedir. Felsefenin tarihi elbette insanla başlamaktadır. Ancak o gelişimini her insan üzerinden gösterebileceği gibi bir tek insan üzerinden de gösterebilmektedir. Bu felsefenin düşünceye olan yatkınlığını göstermektedir. Fakat felsefe asıl gelişme zeminini kaygıdan arındırılmış bir zihinde bulmaktadır. Geçmişteki medeniyetlere ve bugüne baktığımızda, ekonomik açıdan güçlü ve refah seviyesi yüksek olan devletlerin felsefeyle olan ilişkilerinin öne çıktığını görmekteyiz. **Bu bakımdan düşüncenin her zihinde fakat felsefenin tok zihinlerde yapılabildiğini söyleyebiliriz.** Bu bağlamda felsefenin insan psikolojisine olan iletişimine değindiğimizde karşımızda beliren tablo yine açıktır. İç huzurun temini için felsefe yerinde bir araçtır. İnsanı bilinmeyen bilmeye en azından onu düşünmeye sevk eden felsefe bu bakımdan insanı kaygıdan arındırmış ya da onun için yeni kaygılar ortamı yaratmıştır. Bugüne kadar elde edilen birikimin sonucunda bilmediklerimizin çokluğu elbette bu kaygının temelindedir. Ancak insan tümüyle inanarak bu kaygıların üstesinden gelebilmektedir. Bu açıdan felsefenin meseleleri temellendirmesi onlara bir boyut kazandırması psikolojik anlamda insan üzerinde etkilidir. **Çünkü soru şüpheyi cevap ise beraberinde bir rahatlığı getirmektedir.**

İletişim araçlarının hızlı gelişimiyle büyük bir ivme kazan küreselleşme, insanı düşünceden uzaklaştırarak onun özgünlüğünü kaybetmesine neden olmuştur. Bugün neredeyse bütün insanlık aynı şeyleri tüketiyor, aynı şeyleri giyiyor ve olaylar karşısında yine aynı tepkileri veriyor. Düşünce özgündür ve geliştiği çevreyle özgünleşmiştir. Ancak bu tek tipleşen insan modelinde özgünlüğün yeri yok hükmünde. Bugün içinde bulunduğumuz sosyal çürümenin temelinde saf düşüncenin taklit yoluyla giderilmeye çalışılması yatmaktadır. Bu yüzden iç huzurun temini arzu edilenlere erişilse dahi temin edilememektedir.

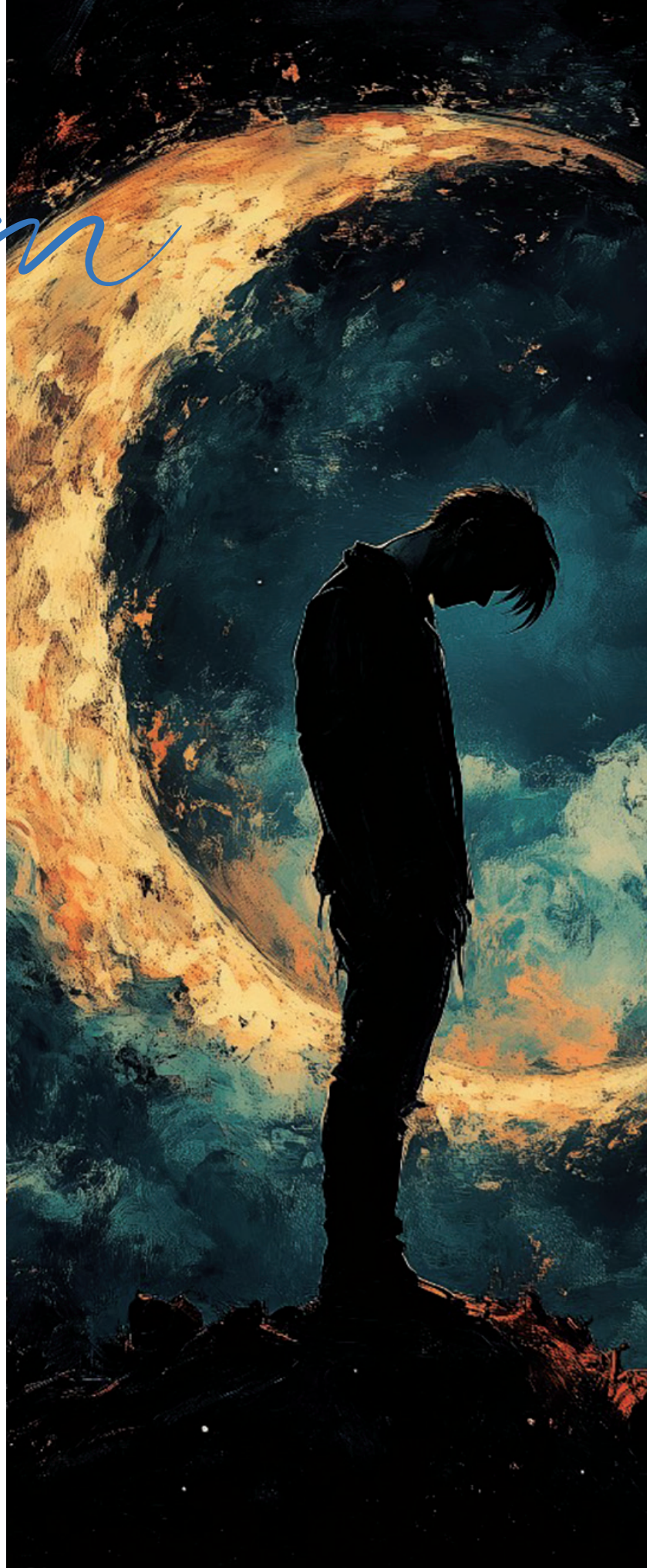

özlem

Elif Özer

Özlemek beklemeyi sevmek midir? Özlem sadece bir canlıya mı duyulur? Cansız bir varlığa özlem duyulamaz mı? Çocukluk anılarımız hatıralarımızda yerini aldığı zaman geçse de üzerine düşünmek bazen ufak bir hayıflanış nerede eski günler ifadesi cansız varlığa duyulan özlemin ifadesidir. Özlem, kaybettiğimizi sandığımız her şey için hissettiğimiz bir boşluk duygusudur. **Yokluğunu hissettiğimiz şeyin yerini başka bir şey dolduramadığında, biz buna Özlem mi deriz?** Peki, hiç tanımadığımız ya da hayatımızda yalnızca kısa bir süre bulunan birini özleyebilir miyiz? **Özlem, zamanla güçlenen bir duygu mudur, yoksa anlık bir his mi?** Bir elmayı severken, onu uzun süre yiyemediğimizde özleyebilir miyiz? Yoksa bu, yalnızca geçici bir arzu mudur? **Eğer bir şeyi özlemek, ona duyulan sevgiyle doğru orantılıysa, neden bazen bizi üzen insanları bile özleriz? Bir insan elmayı severken elmasızlıkla sınıandığında elmayı özlememi?** Özlem bir insana yakınlığımızda duyulabiliyorsa neden hep akla beklemek, uzakta olmak gelir. Bir elmayı yedikten sonra elmayı tekrar yiyene kadar özlem sürüyorsa özlem süreli ve sınırlı bir duygudur. **Zira unutulmaması gereken özlem tekrarlanan bir duygu olduğu bu da özlemin sınırlı olmaktan çıktığını göstermez mi?** Annemiz uzaktayken onu özlememiz, bir yiyeceği özlemekle eşdeğer değil ise özlem değişken ve ölçülüdür; bu ölçüler kişiden kişiye değişir. Özlem mesafeye göre değil kişideki anlama göre biçilir. Bir kişiye ne kadar değer verilirse o değere göre şekillenir. Özlem kişiden kişiye kişinin bağ kurduğu insanlarla ya da cansız bir varlığa duyulan duygudur.

ÇOCUKLUK

zamanın en **saf** hali

Seyit Ömer Hayat

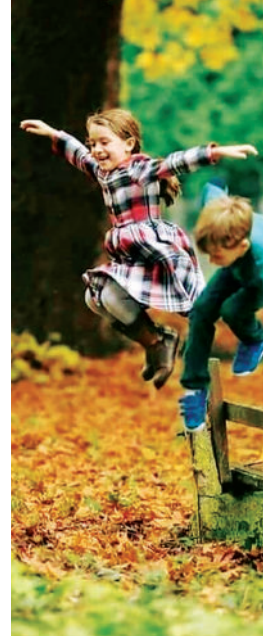
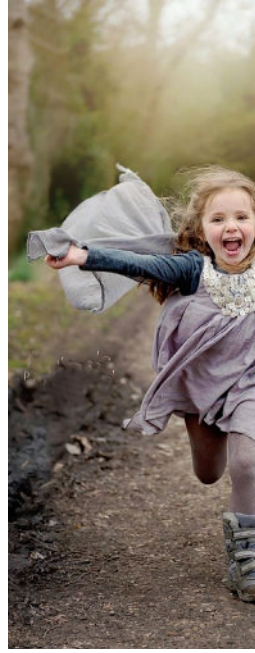
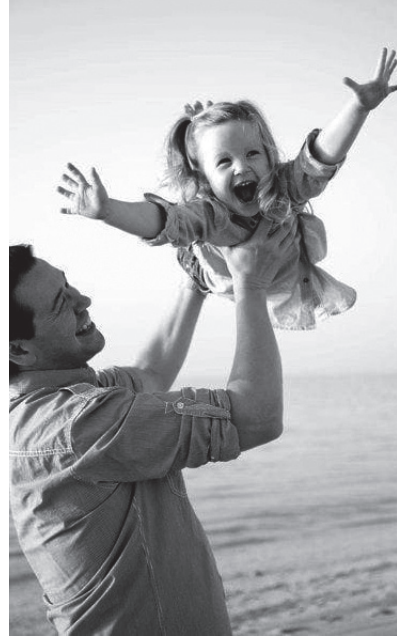
Çocukluk neden insan hayatının en özel ve unutulmaz dönemlerinden biridir? Eğlence ve oyunlar, insanın çocukluğunun gelişimindeki rolünü nasıl şekillendirir? Zamanın değerini çocuklukta anlamak neden önemlidir? Çocukken her anı dolu dolu yaşamak, gelecekteki kişiliğimizi nasıl etkiler?

Zamanı boşa harcamamak, çocukluk anılarımızı daha anlamlı kılar mı?

Hayat, insan eline verilen en değerli hediyedir ve bu hediye en saf ve özel kısmı çocukluktur. Çocukluk, dünyayı keşfetmenin, hayal gücünün sınırsızca çalıştığı ve yaşamın bir oyun gibi hissettirdiği zaman dilimidir. Ancak bu dönem, yalnızca eğlenmekle sınırlı değildir, aynı zamanda zamanın değerini anlama ve geleceğin temellerini atma dönemidir.

Zaman, çocukluğun gizli bir kahramanıdır. Onu fark etmezsiniz, ancak geçen her bir saniye size bir şeyler öğretir. Bir çocuğun gülüşü birçok şey anlatır. Acı, hüznün, sevinç, gözyaşı gibi. Acı çeken insanlar büyüdüklerinde hep gülümser bunun nedeni bence çocukken çektiği acıyı bastırmak istemesinden. Ayrıca bir topun peşinde koşması veya bir masal dinlerken duyduğu heyecan hepsi anıların kıymetini hatırlatır. Bu küçük anılar, büyüdüğümüzde hatırladığımız en sıcak hatıralara dönüşür. İşte bu yüzden çocukluk, yalnızca anılar yaratmakla kalmaz; aynı zamanda bir bireyin karakterini de şekillendirir. Oyun oynarken paylaştığımız mutluluk, arkadaşlık ve işbirliği duyguları, yetişkinlikte sahip olacağımız ilişkilerin temelini oluşturur. Ancak bu sürecin farkında olmadan geçip gitmesine izin verirse, geriye yalnızca pişmanlıklar kalabilir. Zamanın bir nehir gibi akıp geçtiğini ve geri gelmeyeceğini anlamak, çocukluğun en önemli derslerinden biridir. Her anı dolu dolu yaşamak, öğrenmek, gülmek ve sevmek çocukluk dönemini eşsiz kılar. Bu yüzden bir çocuk olarak her yeni günün heyecanını hissetmek ve o günü doyasıya yaşamak bir zorunluluktur.

Hayatta zaman, eğlence ve çocukluk bir bütün oluşturur. Zaman eğlencenin çerçevesini çizer. Eğlence, zamanın değerini anlamamızı sağlar. **Çocukluk ise bu çerçevenin içine sosuz renkler katar.** İşte bu yüzden, çocukken zamanın kıymetini anlamalı ve her saniyeyi, her kahkahayı, her düşüşü ve her yeni keşfi kucaklamalıyız. Çünkü çocukluk, hayatımızın en güzel resmidir.

Başarı

Medine Ulutaş

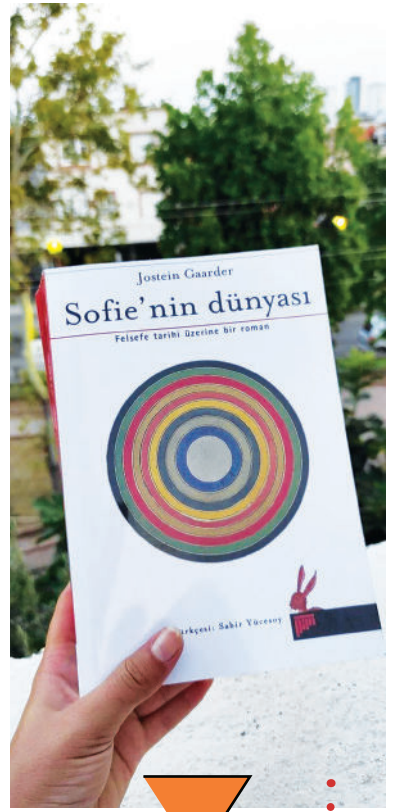
Toplumda başarı anlayışının sırrı nedir? Sadece çok çalışarak mı başarılı olunur? Bu başarının derinlikleri nedir? Nasıl başarılı olunur? Felsefi anlayış olarak "Nedir?" kavramına dayanır. Sorgulama yapılarak kavramın derinliklerine inilir. Başarılı olabilmek için aklının da kalbinin de o işte gözü olmalıdır. Akılda başarı, neyi yapabileceğini anlamaktır. Kim olduğuna karar vermektir. Kalpte başarı ise o işi gerçekten inanarak, güvenerek yürekten istemektir. "Azim paha biçilmezdir çok zeki olduğumdan değil sorunlarla uğraşmaktan vazgeçmediğimden başarıyorum." Albert Einstein'ın bu sözünde anlatmak istediği de aynıdır. Başarı, insanın çok bilgili olduğundan değil azminden, çabasından gelir. Savaşarak, üstesinden gelerek başarılı olunur. "Güçlükler başarının değerini arttıran süslerdir." Moliere 'nin bu sözünde başarı, karşına çıkan Zorluklara karşı gösterdiğin direnç kadar değerlidir. Ne kadar zorlanırsan emeğin bir o kadar değerli olur. Tabi başarılı olabilmek için istekli ve motive de olmak gerekir. "Bütün başarıların başlangıç noktası arzudur." Napoleon Hill 'in bu sözünde anlatmak istediği de budur. İstek olmadan başarılı da olunmaz. Başarının sırrı azim, çaba ve arzudur. Bunların olduğu yerde başarı mutlaka gelir. Yeter ki sen kendinin ne olduğunu bil. Ve son olarak da başarı ne kadar büyükse sonuçta bir o kadar güzel olur. Başarının kilidi inanarak açılır.

Başarının
kilidi
inanarak
açılır

KİTAP ÖNERİLERİ

Sofie'nin Dünyası

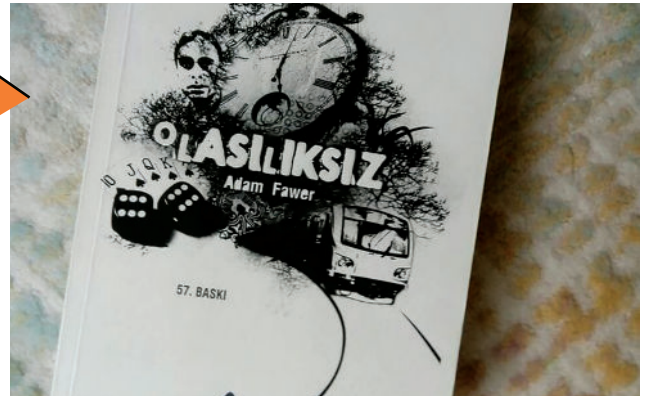
Yazarı: Jostein Gaarder

Felsefe tarihi üzerine bir roman. Her şey, kimin yazdığı bilinmeyen bir mektupla ve mektuptaki o soruyla başladı, "Sen kimsin?" sorusuyla birlikte Sofie ile sorgulamaya, yani uyanmaya başlıyoruz. Kitabı okudukça bir şeyleri fark etmeye başlıyoruz: Hayatın amacı, yaşamının değeri... Ama yalnızca bir şeyleri fark eden tek biz değiliz. Kitaptaki karakterlerimiz de bir kitabın içinde olduklarını anlıyorlar ve işler iyice karışıyor. Bu işler karışırken, filozofları, felsefe tarihini tanıyıp aslında kendimizi ve hayatı tanımadığımızı öğreniyoruz.

Olasılıksız

Yazarı: Adam Fawer

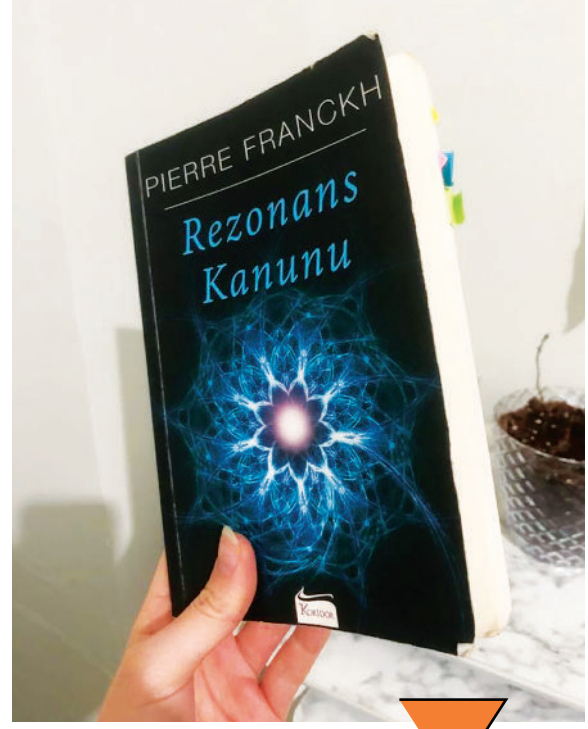
Basit bir kumar borcu hikâyesiymiş gibi gözükürken, kitapta gördüğümüz tesadüfler, hiçbir şeyin basit olmadığını, hatta hiçbir şeyin tesadüf olmadığını, şansın yalandan başka bir şey olmadığını, tüm olasılıkları hesaplayan, gören David, bize sorgulatacak ve hayata yeni bir bakış açısıyla bakmamızı sağlayacak.

Her Şey Ne Anlama Geliyor? Felsefeye Küçük Bir Giriş Yazarı: Thomas Nagel

Felsefeyi merak mı ediyorsunuz? Temel soruları sorgulamaya hazırsanız, tüm sorular sizi bu kitapta bekliyor: Özgür irade var mı? Neden iyi olmalıyız? Nasıl adil olabiliriz? vb. Aklınıza gelen her soruyu sorgulamaya, felsefeye meraklıysanız felsefeye başlangıç kitabınız olabilir

Rezonans Kanunu Yazarı: Pierre Franckh

Enerjiler üzerine bir kitap. Enerjiler üzerine bilimsel kanıtlar sunarken, enerjiyi sorgulamamızı, cevabını bulamadığımız soruların bir enerjiyle açıklandığını, inancın ve kelimelerin gücünü sorgulatarak bize gösteriyor.

Felsefe Tarihi Yazarı: Ahmet Cevizci

Felsefe ve felsefe tarihi, entelektüel dünyamızı zenginleştirecek, yolumuzu bulmada bize yardımcı olacak fikirlerle ve çıkartabileceğimiz derslerle doludur. Çağdaş İspanyol düşünürü George Santayana "Geçmişî hatırlayamayanlar onu tekrarlamaya mecburdurlar" sözüyle tam da bunu kastediyordu.

Ahmet Cevizci'nin Felsefe Tarihi, Antik Yunan'dan Hıristiyan ve İslam felsefesine, modernizmden post-modernizme kadar, işte bu iki bin beş yüz yıllık düşünce tarihini ayrıntılı, sistemli ve anlaşılır bir biçimde sunuyor.